

รู้แล้ว...ทำไม?

ฉบับปรับปรุง 2568

รู้ก่อนเป็นหนี้

เจ้าหนี้ / ลูกหนี้ / ผู้ค้ำประกัน / คดีแพ่ง

ยืมเงินใครหรือให้ใครยืม...

ต้องรู้วิธียืม

สัญญาเงินกู้เป็นเรื่องที่หลาย ๆ คน มักจะไม่เคยรู้จักหรือตระหนักถึงความสำคัญ ปกติแล้วเวลาเราร่อนเงิน หรือ ต้องการเงินด่วน วิธีแรกที่จะใช้กันก็คือ การขอยืมคนสนิทใกล้ตัว พ่อ แม่ พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อนฝูง ซึ่งการยืม แบบนี้มันง่าย เพราะเราไม่ต้องมีสัญญากู้เงิน ไม่ต้องมีอะไรให้วุ่นวาย ใช้แค่สัญญาใจเท่านั้น แต่กลับกันคนปล่อยกู้เองบางครั้งอาจจะไม่สบายใจ หรือ รู้สึกว่าอาจจะถูกเอาเปรียบ สัญญากู้เงินจึงเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายกู้ยืม หรือปล่อยกู้ก็ตาม ถ้ามีสัญญานี้เอาไว้ อย่างน้อย ๆ ก็จะช่วย ให้ทั้งสองฝ่ายสบายใจต่อกันมากยิ่งขึ้น

แชทยืม :

การกู้ยืมเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์หรือผ่านสื่อออนไลน์ โดยไม่มีสัญญา
กู้ยืมเงินลงลายมือชื่อผู้กู้ ให้ใช้ข้อความในการแชทยืมเงินกัน เป็นหลักฐาน
ในการฟ้องผู้กู้ยืมเงินได้

สัญญากู้ยืม :

การกู้ยืมเงินเกินกว่า 2,000 ขึ้นไป ต้องทำหลักฐานการกู้ยืมเป็นหนังสือและ
ลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ จึงจะฟ้องร้องบังคับคดีได้

ยืมปากเปล่า :

การกู้ยืมเงิน แต่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือหรือสัญญากู้ยืมเงินลงลายมือชื่อ
ผู้กู้ยืม ไม่ได้มีแชท แต่มีการสนทนา พูดคุยยืมเงินกัน จะฟ้องร้องบังคับคดีไม่ได้

กู้ยืมเงิน กฎหมายว่าอย่างไร ?

2 วิธีทำหลักฐานการกู้ยืมเงิน ที่ทำแล้วสบายใจทั้งสองฝ่าย

กู้ยืมเงินเกิน 2,000 บาท

กฎหมายกำหนดว่าจะต้องมี
การทำหลักฐาน สัญญากู้ยืมเงิน
และ ลงลายมือชื่อผู้กู้ไว้ หากผู้กู้ยืม
ไม่ขีดใช้คั่น ไม่มีหลักฐานการกู้ยืม
จะฟ้องร้องดำเนินคดีไม่ได้

กู้ยืมเงินไม่เกิน 2,000 บาท

กฎหมายไม่ได้บังคับว่าจะต้องทำหลักฐาน
การกู้ยืมเงินไว้ ซึ่งแค่บอกปากเปล่าก็ถือว่า
ใช้เป็นหลักฐานได้ เมื่อผู้กู้ยืมไม่ขัดใช้ ถือว่า
เป็นการผิดข้อตกลงหรือผิดสัญญา
สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีได้

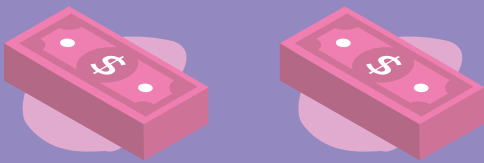

ยืมเงินผ่าน
แชท

ไม่ต้องทำหนังสือก็เป็น
“สัญญา”

การกู้ยืมเงินทั่วไป

กู้ยืมเงิน ไม่เกิน 2,000 บาท

กู้ยืมเงินด้วยวาจา กฎหมายไม่ได้กำหนด
ให้ทำหลักฐานกู้ยืมเป็นหนังสือ

หรือ

กู้ยืมเงิน เกิน 2,000 บาท

ต้องทำหลักฐาน
การกู้ยืมเป็นหนังสือ

ลงลายมือชื่อ
ผู้ยืม

เช็คกู้ยืมเงินเกิน 2,000 บาทขึ้นไป

ต้องใช้อะไรเป็นหลักฐาน
แทนหนังสือกู้ยืมเงิน

ข้อความเช็ค
การกู้ยืม

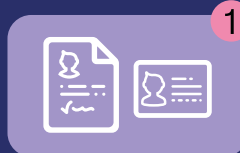
บัญชีผู้ใช้
ของผู้ยืม

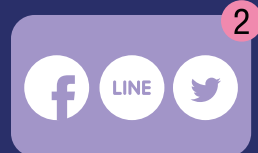
หลักฐาน
การโอนเงิน

ข้อมูลแบบไหน

ใช้เป็นหลักฐาน
การพิจารณาคดีได้บ้าง?

1 ข้อมูลที่ระบุบัญชี
ผู้ใช้ของผู้ยืมได้

2 ข้อมูลในระบบ
ที่ปลอดภัย มั่นคง
เชื่อถือได้

3 เก็บหลักฐานทันที
และรักษาให้อยู่ใน
สภาพเดิม

ห้ามแก้ไข วัน เวลา ที่รับส่งข้อความ

สัญญากู้ยืมเงิน

5 เรื่อง ที่ลูกหนี้ต้องดู

สัญญากู้ยืมเงินหรือหลักฐานการกู้ยืม
จะทำขึ้นในรูปแบบของหนังสือ จดหมาย หรือ
เอกสารที่เขียนขึ้นเอง หรือแบบฟอร์มสำเร็จ
ตามท้องตลาดทั่วไปก็ได้ แต่จำเป็นต้องมีเงื่อนไข
และองค์ประกอบการกู้ยืมเงินในสัญญาครบถ้วน
เพื่อป้องกันการถูกเอาเปรียบก่อนตกลงทำสัญญา
กู้ยืมเงิน ลูกหนี้ควรตรวจสอบให้รอบคอบ

1. ดู...

สัญญาก่อนกู้เงิน

กู้เงินเกิน 2,000 บาท
ต้องทำหนังสือสัญญาพร้อม
ลายเซ็นลูกหนี้ จึงจะฟ้องร้องให้
ชำระหนี้ได้

เจ้าหนี้ต้องให้เงินแก่
ลูกหนี้หากไม่ให้เงินถือว่ากู้ยืม
ไม่สมบูรณ์จะบังคับลูกหนี้ชำระ
หนี้ไม่ได้ถึงแม้จะทำสัญญา
ไว้แล้ว

2. ดู...วิธีลงชื่อในสัญญา

ลายเซ็นหรือเขียน
ชื่อจริง - ชื่อเล่น

พิมพ์ลายนิ้วมือต้องมี
พยานลงชื่อ รับรอง 2 คน

กรณีแก้ไข จำนวนเงิน

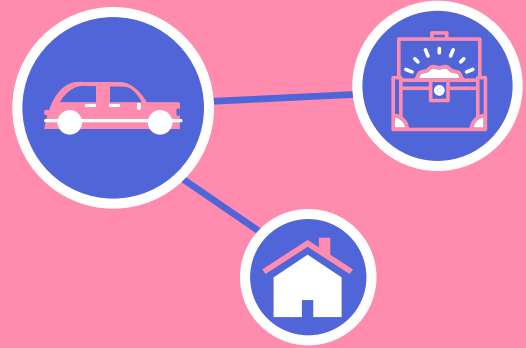
- ในสัญญาเงินกู้ลูกหนี้
ต้องลงชื่อกำกับ
- ในหลักฐานรับชำระหนี้
เจ้าหนี้ต้องลงชื่อกำกับ

3. ดู...วิธีการใช้หนี้

ใช้หนี้ด้วยเงิน...

ต้องมีหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

- เขียนในหลักฐานว่า “เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้แล้ว” และ ลงชื่อกำกับไว้
- จัดข่ายยกเลิกสัญญา, เขียนว่า “เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้แล้ว” ในสัญญาฉบับที่อยู่กับเจ้าหนี้
- เจ้าหนี้เขียน, จัดฆ่า และ ลงชื่อกำกับไว้ในสัญญาฉบับที่อยู่กับลูกหนี้

ใช้หนี้ด้วยทรัพย์สิน

- ลูกหนี้ยอมเอาทรัพย์สินแทนเงินที่กู้ ถือว่าลูกหนี้เป็นหนี้เท่ากับราคาทรัพย์สิน
- เจ้าหนี้ยอมเอาทรัพย์สินที่ลูกหนี้ใช้ชำระหนี้แทนเงิน ถือว่า เจ้าหนี้ยอมรับชำระหนี้เท่ากับราคาทรัพย์สินตามท้องตลาด ในเวลาและสถานที่ส่งมอบ

4. ดู... ดอกเบี้ย

กรณีการคิดดอกเบี้ย

- ดอกเบี้ยไม่ได้กำหนดในสัญญา คิดดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี
- สัญญาที่คาบเกี่ยวก่อนกฎหมายใหม่บังคับใช้ คิดดอกเบี้ย 2 แบบ
 - ตามกฎหมายเก่า อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี (นับแต่วันที่ทำสัญญาถึง 10 เม.ย. 2564)
 - ตามกฎหมายใหม่ อัตราร้อยละ 3 ต่อปี (ตั้งแต่วันที่ 11 เม.ย. 2564)
- กรณีตกลงกันได้ ดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี สามารถบังคับใช้ได้

กรณีการผิดนัด

- คิดระหว่างเวลาผิดนัดตาม ม.7 เพิ่มร้อยละ 2 ต่อปี (ร้อยละ 3+2 = ร้อยละ 5 ต่อปี)
- กรณีผิดนัดชำระคาบเกี่ยวกับช่วงที่ประกาศใช้กฎหมายใหม่ จะคิดดอกเบี้ยผิดนัด 2 แบบ
 - ตามกฎหมายเก่า คิดอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี (นับแต่วันผิดนัดชำระ ถึงวันที่ 10 เม.ย. 2564)
 - ตามกฎหมายใหม่ คิดอัตราร้อยละ 5 ต่อปี (ตั้งแต่วันที่ 11 เม.ย. 2564)
- กรณีตกลงอัตรากันได้ ดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี สามารถบังคับใช้ได้

- กำหนดเวลาไว้ ลูกหนี้จะชำระก่อนกำหนดไม่ได้ ยกเว้น
- ลูกหนี้ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามกฎหมายล้มละลาย
- ลูกหนี้ไม่ให้หลักประกันตามที่ตกลง
- ลูกหนี้ทำลายหรือทำให้หลักประกันที่ให้อายุเสื่อมราคาลง

5. ดู... ระยะเวลา

- ลูกหนี้ชำระหนี้ก่อนกำหนดได้ ถ้าเจ้าหนี้ไม่ได้ห้ามไว้
- เจ้าหนี้จะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้เมื่อใดก็ได้ ถ้าไม่ได้กำหนดเวลาไว้

คิดก่อนค้า

ข้อควรรู้ ก่อนเป็นผู้ค้าประกัน

อ่านสัญญาทุกครั้ง
ก่อนเซ็นคำประกัน

ห้ามเซ็นสัญญาที่เขียนว่า
“ให้ผู้ค้าประกันยอมรับผิด
ร่วมกับลูกหนี้”

อย่าเกรงใจเซ็น
คำประกันให้ใครง่ายๆ

ดูให้แน่ใจว่าลูกหนี้
มีทรัพย์สิน
หรือเงินชำระหนี้ได้

ต้องมีหลักฐาน
เป็นหนังสือลงลายมือชื่อ
ผู้ค้าประกัน

เขียนจำนวนเงิน
หรือความรับผิดชอบ
ในสัญญาได้

รับผิดชอบตามที่ตกลง
ในสัญญาเท่านั้น

ให้รับผิดชอบลูกหนี้
เมื่อลูกหนี้...หนีหนี้แล้วเท่านั้น

“ซำทั้งชีวิต ถ้าไม่คิด ก่อนค้าประกัน”

“เอ็นดูเงา เอ็นเราขาด”

ยังเป็นคำพูดที่ใช้ได้ทุกยุคทุกสมัย ผู้ค้าประกันมักตกเป็นคนรับกรรมที่ไม่ได้ก่อ
เพียงเพราะความเกรงใจ เมื่อถึงเวลาชำระหนี้ ลูกหนี้ไม่มี แถมหนี้ ไม่จ่าย
ภาระหนักอึ้งจึงตกเป็นของ “ผู้ค้าประกัน”

ทำไม? เมื่อเจ้าหนี้เรียกร้องให้ผู้ค้าจ่ายหนี้แทน

ไม่ต้องจ่ายหนี้ทันที
เถียงให้เจ้าหนี้ไป
เรียกร้องจากลูกหนี้
ให้ถึงที่สุดก่อน

ดูทรัพย์สินของลูกหนี้
ว่ามีอะไรใช้หนี้ได้บ้าง

ให้เจ้าหนี้นำหลักประกัน
ที่ยึดไว้ไปใช้หนี้ก่อนได้

หากลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ เจ้าหนี้ต้องทำหนังสือแจ้งให้ผู้ค้าประกันทราบภายใน 60 วัน
หากไม่แจ้งจะเสียสิทธิในการทวงดอกเบี้ยยค่าสินไหมทดแทน ค่าทวงถามหนี้ฯ จากผู้ค้าประกัน

ผู้ค้ำประกันยุคใหม่ ค้ำยังงไม่ไห้ทนทุกข

ลูกหนี้

ต้องการกู้ยืมแต่เจ้าหนี้
ไม่ให้ถ้าไม่มีหลักประกัน
จึงต้องหาผู้ค้ำประกัน

เจ้าหนี้

เมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้
เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้อง
ให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้แทน

สัญญา ค้ำประกัน

ผู้ค้ำประกันควร
ขอตรวจการทรัพย์สิน
ของลูกหนี้ก่อนค้ำประกัน

ผู้ค้ำประกัน

รับผิดชอบตาม
ที่ระบุไว้ในสัญญาเท่านั้น

สัญญากู้ยืมเงิน

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ต.รอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ซึ่งต่อไปในสัญญานี้ เรียกว่า “ผู้กู้” ฝ่ายหนึ่ง

กับ.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ซึ่งต่อไปในสัญญานี้ เรียกว่า “ผู้ให้กู้” อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงทำสัญญากัน ดังความต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้กู้ได้กู้ยืมเงินจากผู้ให้กู้เป็นเงินจำนวน.....บาท
(.....) โดยผู้กู้ได้รับเงินไปเรียบร้อยแล้วตั้งแต่วันที่ทำสัญญานี้

ข้อ 2. การกู้ยืมเงินมีกำหนดระยะเวลา.....เดือน/ปี นับแต่วันที่ทำสัญญา
โดยผู้กู้ยินยอมให้ผู้ให้กู้คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ..... บาท ต่อปีของยอดเงินตามข้อ 1.

ข้อ 3. ผู้กู้ตกลงชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยคืน ตามเงื่อนไข ดังนี้

☐ 3.1 ผู้กู้ ตกลงชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยทั้งหมดในวันที่.....
เดือน..... พ.ศ. หรือ

☐ 3.2 ผู้กู้ ตกลงชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย เป็นรายงวด จำนวน..... งวด
ในทุกวันที่.....ของเดือน/ปี งวดละ..... บาท (.....)
จนครบถ้วน

ข้อ 4. กรณี ผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระเงินกู้และดอกเบี้ยตามงวดชำระภายในกำหนด
นับแต่วันครบกำหนดชำระ ผู้กู้ยินยอมให้คิดดอกเบี้ยผิดนัดเป็นอัตราร้อยละ.....ต่อปี
ของเงินต้นคงค้างทั้งหมดจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น

ข้อ 5. เพื่อเป็นหลักประกันในการปฏิบัติตามสัญญานี้

☐ 5.1 ผู้กู้ ให้หลักทรัพย์ค้ำประกัน ในทรัพย์สิน คือ.....
.....หรือ
(อสังหาริมทรัพย์จะนำมาจำนองให้ใช้บังคับได้ตามกฎหมาย เมื่อได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน
ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และสังหาริมทรัพย์จะนำมาจำนำได้เมื่อส่งมอบทรัพย์สินของผู้กู้ให้กับผู้กู้)

ผู้กู้ขอรับรองว่าทรัพย์สินดังกล่าว เป็นทรัพย์สินของผู้กู้หรือบุคคลอื่นยินยอม
ให้จำนองทรัพย์สินนั้น และจะไม่นำไปจำหน่ายจ่ายโอนหรือทำให้เสื่อมราคาหรือลดน้อยถอยลง

☐ 5.2 ผู้กู้...

☐ 5.2 ผู้กู้ จัดให้นาย/นาง/นางสาว.....
อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... เข้าเป็น
ผู้ค้ำประกันตามสัญญากู้ยืมเงินนี้ โดยทำหนังสือค้ำประกันต่างหากให้ผู้ให้กู้ยึดถือไว้เป็นประกัน

ข้อ 6. หากผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อหนึ่งข้อใด ผู้ให้กู้มีสิทธิบอกเลิกสัญญาและ
เรียกร้องให้ผู้กู้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างชำระคืนให้ผู้ให้กู้ทันที และผู้กู้ยินยอมชดใช้
ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการทวงถามที่เสียไปในการดำเนินคดีและบังคับคดีให้แก่ผู้ให้กู้อีกด้วย

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับ มีข้อความตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและ
เข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยตลอดแล้ว และเห็นว่าถูกต้องตรงตามเจตนา จึงได้ลงลายมือชื่อไว้
เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และยึดถือไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้กู้
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ให้กู้
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

คำเตือน : 1. ก่อนลงนามในสัญญากู้ยืมเงิน คู่สัญญาควรอ่านและตรวจสอบรายละเอียดสัญญา
ให้เข้าใจชัดเจน หากคู่สัญญามีข้อสงสัยใดๆ ควรปรึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ
หรือติดต่อสายด่วนยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม โทร. 1111 กด 77 หรืออ่านสื่อความรู้เกี่ยวกับหนี้
ของสำนักงานกิจการยุติธรรม

2. สัญญากู้ยืมเงินต้องปิดอากรแสตมป์จำนวนหนึ่งบาทของจำนวนเงินต้นทุก ๆ สองพันบาท
หรือเศษของสองพันบาท

3. ดอกเบี้ยเงินกู้ต้องไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี หรือร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ยกเว้นกรณี
สถาบันการเงินหรือธนาคารที่กฎหมายกำหนด

สัญญาค้ำประกันการกู้ยืมเงิน

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นระหว่าง.....อายุ.....ปี

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้ค้ำประกัน” ฝ่ายหนึ่ง กับ.....อายุ.....ปี

อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้ให้กู้” อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกัน ดังต่อไปนี้

1. ตามที่นาย/นาง/นางสาว.....(ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “ผู้กู้”) ได้กู้เงินผู้ให้กู้เป็นเงิน.....บาท (.....)

ตามสัญญากู้ยืมเงินลงวันที่.....นั้น ผู้ค้ำประกันยอมเข้าค้ำประกัน

ผู้กู้โดยขอสัญญาว่า ถ้าผู้กู้ผิดนัดไม่ใช้เงินให้แก่ผู้ให้กู้ หรือผู้กู้ผิดสัญญาซื้อใดซื้อหนึ่งจนเป็นเหตุให้ผู้กู้บอกเลิกสัญญา และเรียกให้ผู้กู้ชำระหนี้หรือมีกรณีอื่นใด อันกระทำให้ผู้ให้กู้ไม่ได้รับชำระหนี้

ตามสัญญาที่กล่าวแล้วก็ดี ผู้ค้ำประกันยอมรับผิดชำระเงินบรรดาที่ผู้กู้ค้างชำระแก่ผู้ให้กู้ รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าฤชาธรรมเนียม ค่าภาระติดพันและค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น ให้แก่ผู้ให้กู้จนครบถ้วน

ในทันที โดยผู้ให้กู้ไม่จำเป็นต้องเรียกร้องเอาจากผู้กู้โดยตรงก่อนก็ได้

2. ถ้าผู้ให้กู้ผ่อนเวลาการชำระหนี้ให้แก่ผู้กู้ โดยจะแจ้งหรือไม่แจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบก็ตาม ผู้ค้ำประกันเป็นอันยอมตกลงด้วยการให้ผ่อนเวลาเช่นนั้นทุกครั้งที่ไป และมีให้ถือเอาการผ่อนเวลาเช่นนั้น เป็นเหตุปลดเปลื้องความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกันเป็นอันขาด

3. เพื่อเป็นหลักประกันความรับผิดชอบตามสัญญานี้ ผู้ค้ำประกันขอมอบ.....ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ค้ำประกันแต่ผู้เดียวให้ผู้ให้กู้อยึดถือไว้เป็นประกันจนกว่าผู้ให้กู้จะได้รับชำระหนี้ที่ค้างชำระเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว

ผู้ค้ำประกันได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้ตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้ค้ำประกัน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ให้กู้
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

คำเตือน : ก่อนค้ำประกันการกู้ยืมเงิน ควรอ่านและตรวจสอบรายละเอียดในสัญญาให้เข้าใจชัดเจน

ลูกหนี้หนีหนี้แล้ว... จะเรียกเงินคืนยังไง?

1. เจรจาไกล่เกลี่ยประนอมหนี้

การเจรจาไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ให้เกิดความเป็นธรรมกับทั้งสองฝ่าย โดยมีหน่วยงานเป็นตัวกลางในการไกล่เกลี่ย

2. ฟ้องคดีต่อศาล

- การฟ้องร้องเรียกเงินตามสัญญากู้ยืมเงิน **มีอายุความ 10 ปี**
(นับแต่วันถึงกำหนดชำระเงินกู้ยืมคืน)
- แต่ถ้าสัญญากู้ยืมตกลงกันกำหนดชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยเป็นงวดๆ ผ่อนคืนเป็นงวดๆ **จะมีอายุความ 5 ปี**

ติดต่อหน่วยงาน

ตกเป็นเหยื่อขอคำปรึกษาที่ไหนได้บ้าง

ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้ และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม กระทรวงยุติธรรม (สนร. ยธ.)

☎ 0 2575 3344

สำนักงานกองทุนยุติธรรม
กลุ่มงานช่วยเหลือประชาชน

☎ 063 269 7438

ศูนย์ปราบปรามการปล่อยเงินกู้
และทวงหนี้นอกกระบวนการบังคับการ
ตำรวจสอบสวนกลาง

☎ 1135

สำนักงานอัยการพิเศษ
คุ้มครองผู้บริโภค

☎ 0 2515 4114

สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด

ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน

สำนักงานยุติธรรมจังหวัด

หนังสือบอกกล่าวการชำระหนี้

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

เรื่อง ขอให้ชำระหนี้

เรียน คุณ.....

อ้างถึง หนังสือสัญญา.....ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง ท่านได้กู้ยืมเงินจาก.....(ผู้ให้กู้)
เป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....) และท่านได้รับ
เงินจำนวนดังกล่าวครบถ้วนแล้ว โดยได้ตกลงชำระหนี้เป็นเวลา.....งวด ๆ ละ.....บาท
ดังความที่แจ้งอยู่แล้วนั้น

เนื่องจาก การชำระหนี้งวดที่.....ซึ่งครบกำหนดชำระหนี้ในวันที่.....
เป็นเงินจำนวน.....บาท (.....) ปรากฏว่าท่านยัง
ไม่ได้ชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่..... (ผู้ให้กู้) อันเป็นการกระทำที่ผิดสัญญา
และทำให้ผู้ให้กู้ ได้รับความเสียหาย ฉะนั้น ข้าพเจ้าในฐานะ..... ผู้ให้กู้/
ผู้รับมอบอำนาจ จึงขอให้ท่านนำเงินดังกล่าว พร้อมดอกเบี้ยมาชำระให้แก่ผู้ให้กู้ ภายใน 15 วัน
นับแต่ได้รับหนังสือฉบับนี้เป็นต้นไป หากพ้นกำหนดดังกล่าว ผู้ให้กู้มีความจำเป็นต้องดำเนินการ
ตามกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

หนังสือมอบอำนาจ

อากร
แสตมป์

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
บัตรประชาชนเลขที่.....อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....

ขอมอบอำนาจให้.....อยู่บ้านเลขที่.....
หมู่ที่.... ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

เป็นผู้มีอำนาจ.....

.....
.....

แทนข้าพเจ้าจนเสร็จการ และข้าพเจ้ายินยอมรับผิดชอบในการที่ผู้รับมอบอำนาจได้กระทำไป
ตามหนังสือมอบอำนาจนี้เสมือนว่าข้าพเจ้าได้กระทำด้วยตนเอง

เพื่อเป็นหลักฐาน ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้มอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ข้อสังเกต : ต้องติดอากรแสตมป์ ในอัตรา ดังนี้

1. มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนกระทำการครั้งเดียวปีต่ออากรแสตมป์ 10 บาท
2. มอบอำนาจให้บุคคลคนเดียวหรือหลายคนร่วมกันกระทำการมากกว่าครั้งเดียวปีต่ออากรแสตมป์ 30 บาท
3. มอบอำนาจให้กระทำการมากกว่าครั้งเดียว โดยให้บุคคลหลายคนต่างคนต่างกระทำการแยกกันได้ คิดตามรายตัวบุคคลที่รับมอบอำนาจ ค่าอากรแสตมป์ คนละ 30 บาท

ยกเว้นใบแต่งตั้งนายและใบมอบอำนาจซึ่งทนายความให้แก่เสมียนของตนเพื่อเป็น
ตัวแทนดำเนินคดีในศาล

หนังสือรับสภาพหนี้

ทำที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

โดยหนังสือฉบับนี้ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี
อาชีพอ.....ตำแหน่ง.....สังกัด.....
อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่..... ตรอก/ซอย.....ถนน.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....
ขอทำหนังสือฉบับนี้ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่า ข้าพเจ้าในฐานะ “ผู้กู้” ได้กู้ยืมเงินจากนาย/นาง/
นางสาว.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....
ตรอก/ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด..... ในฐานะ “ผู้ให้กู้” เป็นเงินค่าชำระ
ณ วันที่.....รวมทั้งสิ้น.....บาท (.....)
คิดเป็นเงินต้นจำนวน.....บาท และดอกเบี้ยจำนวน.....บาท
ซึ่งไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้น

ข้าพเจ้าตกลงยินยอมชดใช้ให้ผู้ให้กู้ ดังนี้

1. เงินต้นพร้อมดอกเบี้ยทั้งหมด ตามหนังสือรับสภาพหนี้ฉบับนี้
2. เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย เป็นรายงวด จำนวน..... งวด ในทุกวันที่.....
ของเดือน/ปี งวดละ..... บาท (.....) จนครบถ้วน
3. หากผู้กู้ไม่ปฏิบัติตามหนังสือฉบับนี้ข้อหนึ่งข้อใด ผู้ให้กู้มีสิทธิเรียกร้องให้ผู้กู้
ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างชำระคืนให้ผู้ให้กู้ทันที และผู้กู้ยินยอมชดใช้ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการ
ทวงถามที่เสียไปในการดำเนินคดีและบังคับคดีให้แก่ผู้ให้กู้อีกด้วย

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจในหนังสือนี้โดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็น
สำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....ผู้รับสภาพหนี้

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

ลงชื่อ.....พยาน

(.....)

คำเตือน : 1. ก่อนกู้ยืมเงิน ควรอ่านและตรวจสอบรายละเอียดในสัญญาให้เข้าใจชัดเจน หากมีข้อสงสัย
ควรปรึกษาเจ้าหน้าที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศหรือติดต่อสายด่วนยุติธรรม โทร. 1111 กด 77

2. ดอกเบี้ยเงินกู้ต้องไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี หรือร้อยละ 1.25 ต่อเดือน ยกเว้นกรณีสถาบัน
การเงินหรือธนาคารที่กฎหมายกำหนด

กติกา การทวงหนี้

หนี้ถูก/ผิด กฎหมาย ก็ทวงได้

ห้ามทวงกับคนที่ไม่ใช่ลูกหนี้ เว้นแต่จะระบุในสัญญา

* ยกเว้น ติดต่อสืบถาม/ขึ้นชั้นศาลกับ/ติดต่อลูกหนี้ หรือยื่นขึ้นบัญชีเป็นลูกหนี้

มีโทษจำคุกสูงสุด 1 ปี
หรือปรับสูงสุด 100,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ห้ามส่งเอกสารทวงหนี้แบบเปิดเผย แสดงข้อความ/โลโก้บนจดหมาย ที่สื่อว่าทวงหนี้อย่างชัดเจน

มีโทษจำคุกสูงสุด 1 ปี
หรือปรับสูงสุด 100,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ห้ามส่งเอกสารแอบอ้าง หน่วยงานรัฐ

จำคุกสูงสุด 5 ปี
หรือปรับสูงสุด 500,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ห้ามแอบอ้าง สำนักกฎหมาย-ทนายความ

มีโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 3 ปี
หรือปรับสูงสุด 300,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ทวงได้ไม่เกินวันละ 1 ครั้ง

ในเวลาที่กำลังนัด จ-ศ 08.00-20.00
ส-อา หรือ วันหยุดราชการ 08.00-18.00 น.

จำคุกปรับสูงสุด
100,000 บาท

ทวงได้ไม่เกินวันละ 1 ครั้ง มัน...นับยังไง?

• ส่งข้อความทางไลน์ : เปิดอ่าน	✓
• โทรไปทวง : ลูกหนี้รับทราบ	✓
• รับสาย แต่วางสายก่อนทวง
หรือ ค่อยเรื่องหนี้	✗
• ส่งไลน์ : ไม่เปิดอ่าน	✗
• โทรไปไม่รับ	✗

ห้ามขู่จาดูหมิ่น หยาบคาย แหย่ด่าทอ

จำคุกจำคุกสูงสุดไม่เกิน 1 ปี หรือ
ปรับไม่เกิน 100,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

ห้ามข่มขู่ ใช้ความรุนแรง

ห้ามทำร้ายร่างกาย
ทำลายทรัพย์สิน/ชื่อเสียง

จำคุกจำคุกสูงสุด 5 ปี หรือ
ปรับไม่เกิน 500,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

เป็นเจ้าของหนี้ ต้องใจเย็น เจ้าหนี้ แบบไหน?

ใครเป็นลูกหนี้ก็ต้องยอมคืน

5 วิธี ทวงหนี้แบบน่ารักๆ

จะเริ่มต้นกันแบบนั้น ใครรับผิดชอบ

ละเมิด

การกระทำที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อคนอื่น
โดยตั้งใจหรือประมาทเลินเล่อ
ทำให้ได้รับความเสียหายแก่

ชีวิต/ร่างกาย/อนามัย/ทรัพย์สิน/เสรีภาพ/สิทธิ

ผู้เสียหายมีสิทธิแจ้ง "ให้ทำ-ห้ามทำ" เพื่อป้องกัน
เหตุ หรือ ป้องศาลเรียกร้อง
"ค่าสินไหมทดแทน"

"ประมาทเลินเล่อ" คือ การกระทำที่ไม่ได้ตั้งใจ
แต่ไม่ได้ระมัดระวังตามสมควร และ ไม่รู้ผลเสียที่จะเกิดขึ้น

ละเมิด

จำแนกมี 3 รูปแบบ...

1	2	3
ความผิดที่เกิด จากการกระทำ ของตนเอง	ความรับผิดที่ เกิดจากการ กระทำของผู้อื่น	ความผิดที่เกิด จากทรัพย์สิน
มาตรา 420, 421, 422, 423, 428, 432	มาตรา 425, 427, 429, 430	มาตรา 433, 434, 436, 437

ทำเอง รับผิดชอบเอง

ประเภทที่ 1

จงใจหรือประมาทเลินเล่อทำผิดกฎหมาย
ทำให้เสียหาย แก่ชีวิต/ร่างกาย/อนามัย/ทรัพย์สิน/เสรีภาพ/สิทธิ

ตัวอย่าง : บยบาลปฏิเสธไม่รับผู้ป่วยที่อยู่ในสถานอันตราย
ต้องได้รับการรักษาโดยฉุกเฉิน ทำให้เขาเสียชีวิต (ฎ.11332/2555)

จงใจหรือประมาทเลินเล่อใช้สิทธิเกินส่วนที่มี
แก่ผู้อื่นเสียหาย

ตัวอย่าง : เจ้าของที่ดินสร้างตึกสูงบดบังทัศนียภาพ
ทำให้เสียโอกาสในการค้าขาย (ฎ.15674/2555)

สำนักงานกิจการยุติธรรม

@weareoja

ประมวลกฎหมายแพ่งและ
พาณิชย์ ม.420-437

**ฝ่าฝืนกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ปกป้อง
คนอื่น ทำให้เกิดความเสียหาย**

จะจอดแบบนี้...อย่าทำ

ตัวอย่าง: จอดรถในเวลากลางคืน ไม่ให้สัญญาณไฟ
และล้อเข้าไปในเส้นจราจร (ฎ.4285/2534)

**บิด/แฉแบบชั่วเจ๊จทำให้คนอื่นเสีย
ชื่อเสียง/เกียรติคุณอาชีพ/ทางเจริญของเขา**

คนส่งต่อ(แชร์)ข้อมูล ก็โดนนะจ๊ะ

ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ว่าไม่จริง/เป็นข่าวเท็จ/ผู้กล่าว-ไขข่าว
ไม่มีส่วนได้เสียในการส่งข่าว ไม่ต้องรับผิดชอบ

**ผู้รับจ้างทำของ ทำให้คนอื่น
ได้รับความเสียหายในระหว่างที่ทำงานที่จ้าง**

นั่นนี่~ นั่นนี่~

แต่ถ้าความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นงานที่สั่งให้ทำ/
เป็นคำสั่งผิดสั่งไว้/เป็นคนเลือกหาผู้รับจ้างมา

ผู้ว่าจ้างต้องรับผิดชอบ

ร่วมกัน/ยุยงส่งเสริม/ช่วยเหลือกระทำความผิด

รับโทษ เท่าๆกันทุกคน!

*ยกเว้นศาลวินิจฉัยเป็นอย่างอื่น

**ใครดูแล
ต้องรับผิดชอบ**

ประเภทที่ 2

**นายจ้างร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้างที่กระทำความผิด
ละเมิดต่อคนอื่นในการทำงานที่จ้าง**

ตัวอย่าง: คนขับรถโดยสารประมาทเลินเล่อจะก่อให้เกิดความเสียหาย
นายจ้างของคนขับต้องร่วมรับผิดชอบกับลูกจ้าง (ฎ.381/2560)

**ตัวการร่วมรับผิดชอบกับตัวแทนที่กระทำละเมิดต่อคนอื่นใน
กิจการที่ได้กระทำแทนตัวการ**

"ตัวแทน" มีอำนาจทำการแทน "ตัวการ" และตกลงจะทำการของตัวการ

ตัวการให้คำมั่นในขอบเขตแห่งอำนาจที่มอบหมายไปแล้วมิอาจปฏิเสธได้แม้ว่าตัวแทนจะกระทำผิดก็ตาม

ตัวอย่าง ก. ทำสัญญาเช่าบ้านกับจ. ตามสัญญา ก. จะนำสัญญาไปจ้างเช่าต่ออีกทอดไม่ได้ แต่ ก. ทำผิดสัญญาเช่ากับจ. ที่รับช่วงต่อก่อนความให้เกิดความเสียหาย ก. ต้องรับผิดชอบในฐานะตัวการ (ฎ.562/2553)

**พ่อแม่-ผู้อุปการะร่วมรับผิดชอบ
กับผู้เยาว์/คนวิกลจริตกระทำละเมิด**

* ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ว่า ได้รับความเสียหายจากปราชัยและป้องกันอย่างสุดความสามารถแล้ว ไม่ต้องรับโทษ

รพ. พ่อเว้ย! เดี๋ยวนี้ไปเลย!

ตัวอย่าง: ลูกแอบขโมยของของพ่อแม่ไปใช้ และ ขับโดยประมาทชนรถคันอื่นเสียหาย หรือได้ว่าปราชัยตามไม่ได้ใช้ความระมัดระวังในการดูแลผู้เยาว์ตามสมควรแก่หน้าที่ จึงมีความผิดร่วมกับลูกในการละเมิดผู้เสียหาย (ฎ.9184/2539)

**คนที่มิหน้าที่รับผิดชอบแต่ได้รับความสามารถร่วมรับผิดชอบ
กับคนที่ได้รับความสามารถกระทำละเมิดในระหว่างอยู่ในความดูแล**

เช่น ครูบาอาจารย์/คนรับจ้างดูแล/ผู้เช่าตึก

พ่อกับแม่!!!

พ่อกับแม่!!!

ตัวอย่าง: พ่อกับแม่ 13 ปี ขโมยเงินจากร้านค้าอยู่คนเดียวเป็นผู้ดูแล ต้องรับผิดชอบฐานะละเมิดร่วมกับพ่อกับแม่ (ฎ.2076/2518)

* ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ว่า ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ดูแลแล้วไม่ต้องรับผิดชอบ

**ละเมิด
จากทรัพย์สิน
เจ้าของ
รับผิดชอบ?**

ประเภทที่ 3

สัตว์ก่อความเสียหาย

เช่น กัด/เตะ/เห่าหอนจนคนอื่นบาดเจ็บ

เจ้าหมา... นอนไม่หลับ...

เจ้าของ หรือ ผู้รับเลี้ยง-ผู้รักษา เป็นผู้รับผิดชอบ
(สัตว์อยู่ในความครอบครอง)

แต่ถ้าพิสูจน์ได้ว่า ได้รับความระมัดระวังตามสมควรแก่การเลี้ยงดูตามชนิด บกฏลักษณะของสัตว์แล้ว และ มีสิทธิไล่เบี่ยงเบนความผิดจากตัวเจ้าของ สัตว์ที่ขึ้นที่เจ้าของ

**โรงเรียน-สิ่งปลูกสร้าง ขาด/บำรุงรักษาไม่เพียงพอ
ต้นไม้-กอไผ่ บกบร่อในการปลูก-ค้าจุน**

ผู้ครอบครอง-เจ้าของ เป็นผู้รับผิดชอบ

ถ้าสามารถพิสูจน์ได้ว่า ผู้ครอบครองใช้ความระมัดระวังตามสมควรเพื่อป้องกันความเสียหายแล้ว (เจ้าของต้องรับผิดชอบ) และ มีสิทธิไล่เบี่ยงเบนความผิดจากตัวเจ้าของ การก่อความเสียหาย (ถ้ามี)

ของตก-ถูกทิ้ง/ขว้างออก
มาจากโรงเรือน

คนที่อยู่ในโรงเรือนนั้น เป็นผู้รับผิดชอบ
(ผู้เช่า ผู้ครอบครอง เจ้าของ)

ยานพาหนะ-การรับ

ทำให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่น การรับยานพาหนะที่ไม่ได้เดินด้วยเครื่องจักร

ผู้ควบคุม-ผู้ครอบครอง-เจ้าของ เป็นผู้รับผิดชอบ

(ผู้ควบคุม-คนขับคนนั้น, ผู้ครอบครองจะเจ้าของ แต่เป็นคนขับคนนั้นเจ้าของ และ ผู้ครอบครองอยู่ด้วยก็จะเกิดเหตุ รับผิดชอบร่วมกัน)

ยกเว้นปิ่นจะได้ว่า เป็นเหตุสุดวิสัยคือเหตุที่พ้น ความสามารถของคนที่ป้องกันได้ เช่น ขับรถหลบกัน เบาะที่นั่งชนเลนมา/คนวิ่งตัดหน้ารถกระชั้นชิด หรือ ความผิดของผู้เสียหายเอง

ประเภทการชดใช้
ค่าสินไหมทดแทน

ฉบับย่อ...

คืนทรัพย์สิน

ชดใช้ค่าเสียหาย
(กรณีไม่สามารถคืนทรัพย์สินได้)

ชดใช้ราคาทรัพย์สิน (แทนการคืน)
ดอกเบี้ย (นับแต่วันละเมิด)

อายุความฟ้องร้องเรียก
ค่าสินไหมทดแทน

หรือ

ฟ้องภายใน 1 ปี

นับตั้งแต่วันที่รู้ถึงการละเมิด
และ รู้ตัวผู้รับผิดชอบ/
ชดใช้ค่าสินไหม

ฟ้องภายใน 10 ปี

นับตั้งแต่วันที่ถูกละเมิด

อายุความฟ้องเรียกทรัพย์สินคืนหรือให้ใช้ราคาทรัพย์สิน

ฟ้องภายใน 10 ปี

กตติเตตตาม ความรู้กฎหมาย
เข้าใจง่าย อ่านได้ทุกที่!

รู้เบื้องต้น... คดีแพ่ง 101

ประเภทคดีแพ่ง

คดีที่มีข้อพิพาท (มีคู่ความ) เช่น

ฟ้องผู้กู้ให้ชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน/
ฟ้องผู้ผิดสัญญา/ผู้ค้าประกัน

ฟ้องให้ผู้ละเมิดต่อสิทธิ เช่น สิทธิในชีวิต/
ร่างกาย/ชื่อเสียง ขัดใช้ค่าเสียหาย (รถชน)

ฟ้องบังคับจำนอง/ไถ่ถอนที่ดินจำนอง/
จับไล่ผู้บุกรุกออกจากที่ดิน

ฟ้องหย่า/รับรองบุตร/เรียกค่าเลี้ยง
ดูบุตร/เรียกค่าชดเชยจากคู่

คดีที่ไม่มีข้อพิพาท (ไม่มีคู่ความ) เช่น

ร้องขอแต่งตั้งเป็นผู้จัดการมรดก
ของผู้ตาย

ร้องขอเป็นผู้ปกครองผู้เยาว์/ทำนิติกรรม
แทนผู้เยาว์/ขอสิทธิเลี้ยงดูบุตร

ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งแสดงกรรมสิทธิ์
ในที่ดิน โดยการครอบครองปรปักษ์
หากไม่มีผู้ใดมาโต้แย้งสิทธิ

ร้องขอให้ศาลสั่งเป็นบุคคลไร้ความสามารถ/
เสมือนไร้ความสามารถ/สาบสูญ

คดีแพ่งคือ “คดีที่ได้แย่งสิทธิหรือหน้าที่” ของบุคคล
ตามกฎหมายและเป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายกำหนดให้บุคคล
“ใช้สิทธิทางศาล” เพื่อรับรองคุ้มครองสิทธิของตน
ขอให้อีกฝ่ายชดใช้เงิน คืนของ จ่ายค่าเสียหายหรือให้ทำ
สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อายุความนานแค่ไหน

อายุความ
2 ปี
น. 193/34

เช่น >

ฟ้องเรียกค่าจ้าง

ฟ้องเรียกเงิน
ค่าส่งสินค้า

ฟ้องเรียกค่าเช่า

อายุความ
5 ปี
น. 193/33

เช่น >

ฟ้องเรียก
ดอกเบี้ยค้างจ่าย

ฟ้องให้จ่ายหนี้
ที่ย่อนเป็นงวดๆ

ฟ้องให้จ่าย
ค่าชดเชยสินค้า

อายุความ
10 ปี
น. 193/30-32

เช่น >

คดีที่ไม่กำหนด
อายุความไว้เฉพาะ

คดีภาษีเรียก
เก็บย้อนหลัง

คดีที่ศาลพิพากษา
ถึงที่สุดหรือมีการ
ประนีประนอมยอมความ

คดีแพ่งแบบนี้...ฟ้องศาลแบบไหน

ประเภทของคดี

คดีเกี่ยวกับ
อสังหาริมทรัพย์

คดีเกี่ยวกับ
หนี้เนื้อบุคคล

คำร้องขอตั้ง
ผู้จัดการมรดก

ศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนา
อยู่ในเขตหรือศาลที่
อสังหาริมทรัพย์ตั้งอยู่

ศาลที่จำเลยมี
ภูมิลำเนาอยู่ในเขต
หรือศาลที่บุคคลเกิด

ศาลที่จำเลยมีภูมิลำเนา
อยู่ในเขตขณะเสียชีวิต

ทุนทรัพย์ของคดี

คดีที่มีทุนทรัพย์หรือ
ราคาทรัพย์สินที่พิพาท
เกินกว่า 300,000 บาท

คดีที่ฟ้องขอให้
ปลดปล่อยทุกข้อที่ไม่อาจ
คำนวณเป็นราคาเงินได้

คดีที่ไม่มีข้อพิพาท

คดีที่มีทุนทรัพย์หรือ
ราคาทรัพย์สินที่พิพาท
ไม่เกินกว่า 300,000 บาท

ศาลจังหวัด

ศาลแขวง

ค่าธรรมเนียมดำเนินคดีแพ่ง

ค่าธรรมเนียมศาล(ค่าขึ้นศาล)
ตามที่กำหนดไว้ในตารางท้าย
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ค่าธรรมเนียมอื่นๆ ในคดีแพ่ง
เช่น ค่ารับรองสำเนาเอกสาร ค่าใบสำคัญแสดงว่า
คดีถึงที่สุด ค่านำส่งเอกสารโดยเจ้าพนักงานศาล
ตามอัตราแสดงของศาลนั้น

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ
เช่น ค่าส่งหมาย ค่าทำแผนที่
พิพาท ค่าพาหนะพยาน

โจทก์หรือจำเลยที่ยากจน สามารถยื่นคำร้องขออนุญาตยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล “ฟ้องหรือต่อสู้อย่างคนจนยาก” ได้ทุกระดับชั้นศาล

สำนักงานกิจการยุติธรรม

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
คำนวณอัตราค่าขึ้นศาล สำนักงานศาลยุติธรรม

โจทก์ = ผู้ยื่นฟ้องคดี

จำเลย = ผู้ถูกฟ้องคดี

รู้เบื้องต้น...ฟ้องคดี

7 DAY

โจทก์ยื่นคำฟ้อง

เป็นหนังสือต่อศาลชั้นต้น และขอให้ส่งหมายเรียกจำเลยภายใน 7 วัน

(ม.55 , ม.174(1) , ม.172)

ศาลชั้นต้นออกหมาย

ส่งสำเนาคำฟ้องให้จำเลย แก่คดี/ยื่นคำให้การ

(ม.173)

15 DAY

จำเลยยื่นคำให้การ

เป็นหนังสือต่อศาลภายใน 15 วัน ยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งหมด หรือบางส่วน พร้อมเหตุผล

(ม.177)

วันชี้สองสถาน

ศาลกำหนดประเด็นข้อพิพาทและให้คู่ความนำพยานมาสืบ โดยศาลจะมีคำสั่งหรือ ไม่มีการชี้สองสถานก็ได้ แล้วแต่กรณี และกำหนดวันนัดสืบพยาน แจ้งให้คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน (มาตรา 182, 184)

วันสืบพยาน(ครั้งแรก)

ไม่มาศาลทั้ง 2 ฝ่าย ไม่ได้รับอนุญาตจากศาล ฆาตนิพนธ์(ม.200)

ศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดี จากสารบบความ (ม.201,202)

โจทก์นำคดีมาฟ้องใหม่ได้ ภายใต้อายุความ ไม่ถือเป็นฟ้องซ้ำ/ คำเนินคดีซ้ำ

จำเลยไม่มา ถือว่าขาดนัดพิจารณา (ม.200)

ศาลพิจารณาและชี้ขาดตัดสิน คดีไปฝ่ายเดียว (ม.204)

ศาลมีคำพิพากษา

จำเลยขอพิจารณาคดีใหม่ หลังฟ้อง (ม.207, 199 ตร.)

คู่ความยื่นอุทธรณ์ /ฎีกาคำพิพากษา

มาศาลทั้ง 2 ฝ่าย

คู่ความยอมความ/ ประนีประนอม

คู่ความตกลงกัน ไม่ได้

ศาลมีคำพิพากษา

คู่ความยื่นอุทธรณ์ /ฎีกาคำพิพากษา

ดีแต่ทำอย่างไร?

ข้อควรรู้

- จำเลยขอยื่นคำให้การก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้และแจ้งต่อศาลในครั้งแรกว่าต้องการจะต่อสู้คดี และศาลเห็นว่าไม่ได้ตั้งใจขาดนัดหรือมีเหตุผลสมควร
- ศาลจะมีคำสั่งอนุญาตให้จำเลยยื่นคำให้การภายในกำหนดได้และพิจารณาใหม่ นับแต่เวลาที่จำเลยขาดนัด (ม.199)

จำเลยไม่ยื่นคำให้การ
(ม.197)

โจทก์ยื่นขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งชี้ขาดให้เป็นฝ่ายชนะคดี
โดยจำเลยไม่ยื่นคำให้การภายใน 15 วัน

โจทก์ยื่นคำขอ ภายใน 15 วัน
(ม.198)

ศาลพิจารณาคดี
(ม.198 ทวิ)

ศาลมีคำพิพากษา

คู่ความยื่นอุทธรณ์/
ฎีกาคำพิพากษา

จำเลยขอพิจารณาคดีใหม่
หลังฟ้อง (ม.199 ตร.)

โจทก์ไม่ยื่นคำขอ

ศาลจำหน่ายคดี
(ม.198 วรรค 1)

โจทก์นำคดีมาฟ้องใหม่
ไม่ถือเป็นฟ้องซ้ำ หรือ
ดำเนินคดีซ้ำ

- ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
- ระบบยื่นคำร้องไกล่เกลี่ยก่อน-หลังฟ้องออนไลน์
สำนักงานศาลยุติธรรม
- ระบบยื่นคำฟ้องอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชน
สำนักงานศาลยุติธรรม

กฎหมายใหม่:42

ไกล่เกลี่ยไม่เสียเวลา!

ค่อยพูดค่อยจา ไม่ต้องเสียตังค์!

การยุติหรือระงับข้อพิพาททั้งคดีแพ่งและคดีอาญาบางประเภท โดยคำนึงถึงความยินยอมของคู่กรณี เพื่อสร้างสังคมที่อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

คดีอะไรไกล่เกลี่ยได้

ที่ดินที่มีใช้
กรรมสิทธิ์

ทายาทกับ
ทรัพย์มรดก

ความผิด
อันยอมความได้

คดีอาญาในชั้นสอบสวน
ที่มีโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี

เช่น ทำร้ายร่างกาย ม.295 - 296, ลักทรัพย์ ม.334,
ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ม.300 เป็นต้น

ความผิด
ลหุโทษ

คดีอื่นๆ ที่กำหนด
ตาม พ.ร.ก.

ข้อควรรู้ : คดีแพ่งที่ไกล่เกลี่ยได้ มีทุนทรัพย์ไม่เกิน 5 ล้าน
แต่สำหรับศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน ทุนทรัพย์ไม่เกิน 5 แสน

1 ยื่นคำร้อง
ขอไกล่เกลี่ย

2 ประสาน
คู่กรณี

กระบวนการไกล่เกลี่ย

3 แต่งตั้ง
ผู้ไกล่เกลี่ย

4 ทำการ
ไกล่เกลี่ย

5 จัดทำบันทึก
ข้อตกลง
ระงับข้อพิพาท

ข้อดี

สะดวก

ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย

รวดเร็ว

ไม่ต้องนำคดีสู่ศาล

ประหยัดเวลา
และค่าใช้จ่าย

เป็นธรรม

ยุติข้อพิพาท
ด้วยความยินยอม

พึงพอใจ

ได้ข้อตกลงที่
ทุกฝ่ายพอใจ

รักษาความ
สัมพันธ์อันดี

ข้อพิพาทที่ยุติได้แต่โดยดี
ย่อมลดความขัดแย้ง

หน่วยงานที่ไกล่เกลี่ยได้

- หน่วยงานของรัฐที่แจ้งกระทรวงยุติธรรมแล้ว
- สถานีตำรวจ • ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน
- สำนักงานศาลยุติธรรม

สอบถามเพิ่มเติม

กองส่งเสริมการระงับข้อพิพาท กรมคุ้มครองสิทธิฯ (02 1412767)
สายด่วนยุติธรรม 1111 กด 77 หรือ สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ
สำนักงานศาลยุติธรรม

หากคู่กรณีไม่ปฏิบัติตาม ข้อตกลงการระงับข้อพิพาท
สามารถร้องขอให้ศาลออกคำบังคับได้ตามข้อตกลงการระงับข้อพิพาท

สำนักงานกิจการยุติธรรม

@weareoja

พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562

4 ทางเลือก

เมื่อกำลังจะโดนยึดทรัพย์

#LAWGET

ชำระหนี้
บางส่วน

ประนีประนอมหนี้
กับเจ้าหนี้ที่

ต่อสู้คดี
ในชั้นศาล

ตรวจสอบทรัพย์สิน
ที่จะถูกยึด
ว่าถูกต้องหรือไม่?

กรณีที่ลูกหนี้แพ้คดี และถึงขั้นตอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว
ลูกหนี้ควรตรวจสอบว่าทรัพย์สินที่ถูกยึดไปนั้น ดำเนินการถูกต้องตามกระบวนการหรือไม่
และมีการประเมินราคาต่ำกว่าความเป็นจริงหรือไม่ เพื่อที่จะได้ไม่เสียประโยชน์ในส่วนนี้

4 ขั้นตอน การยึด หรือ อายัดทรัพย์สิน

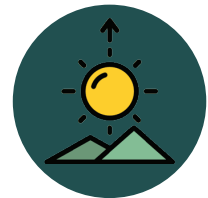
ส่งหมายบังคับคดี
ทางไปรษณีย์/ปิดหมาย
ที่หน้าบ้าน

เจ้าพนักงาน
มีอำนาจในการค้นบ้าน
หรือร้านค้า

เจ้าพนักงาน
มีอำนาจยึดและตรวจสอบ
สมุดบัญชี เอกสารต่างๆ

เจ้าพนักงาน
ดำเนินการได้
ในเวลาปกติเท่านั้น

ถ้าลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินให้ยึดเลย จะทำอย่างไร ?

เมื่อเริ่มกระบวนการบังคับคดีแล้ว หากลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินใด ๆ ที่สามารถยึดหรืออายัดได้เลย
(ภายในเวลา 10 ปี นับแต่วันพิพากษาคดี) เมื่อลูกหนี้มีทรัพย์สินที่สามารถยึดได้ขึ้นมา พนักงานบังคับคดี
ก็สามารถยึด/อายัดทรัพย์สินดังกล่าวได้ทันที จนกว่าลูกหนี้จะชำระเงินครบตามจำนวนโดยไม่มีกำหนดเวลา

สำนักงานกิจการยุติธรรม

f

X

yt

ig

li

tg

wa

em

in

ph

loc

glo

sea

doc

che

cal

cli

spe

sho

sho

sho

@weareoja

i

ph

loc

glo

sea

doc

che

cal

cli

spe

sho

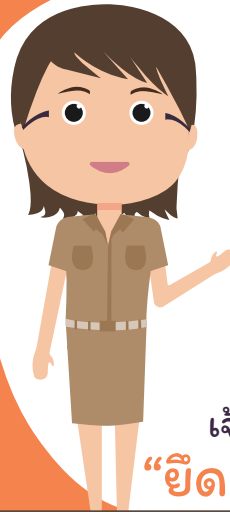
sho

sho

สอบถามเพิ่มเติม > กรมบังคับคดี โทร. 0 2881 4999

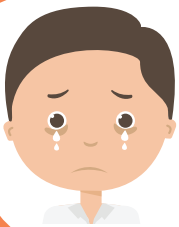
เป็น “**ลูกหนี้**”
ตามคำพิพากษาของศาล
แต่ไม่มี
เงินใช้หนี้

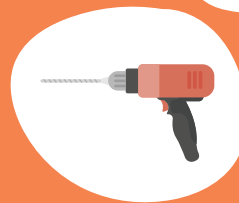
เจ้าหนี้
ไปยื่นคำขอให้
เจ้าพนักงานบังคับคดี
“ยึด-อายัดทรัพย์สิน”

10อย่าง ที่กรมบังคับคดีบังคับใช้หนี้ ไม่ได้

ลูกหนี้/เจ้าหนี้ สอบถามเพิ่มเติม 02 881 4999

1. ของใช้ส่วนตัว
ที่นอนหมอนมุ้ง, เครื่องครัว
ราคารวมไม่เกิน
ประเภทละ 20,000 บาท

2. อุปกรณ์ทำมาหากิน
ราคารวมไม่เกิน 1 แสนบาท

3. สัตว์ หรือ อุปกรณ์
ทดแทนอวัยวะ

4. ทรัพย์สินส่วนตัว

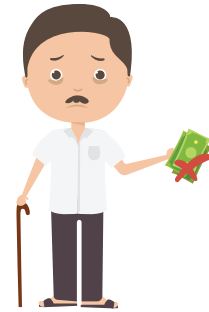
เช่น หนังสือวงศ์ตระกูล จดหมาย
สมุดบัญชี

5.ทรัพย์สินที่โอนไม่ได้ตามกฎหมาย
หรือไม่อยู่ในการบังคับคดี
เช่น สมบัติแผ่นดิน โฉนดที่อยู่เวลาห้ามโอน

6.เบี้ยเลี้ยงชีพ
และเงินที่คนอื่นให้เลี้ยงชีพ
ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน
*หรือตามจำนวนที่เจ้าพนักงานเห็นสมควร

7.เงินเดือน
บำเหน็จ บำนาญ
ของข้าราชการ
ลูกจ้างในหน่วยงานราชการ
*หรือตามจำนวนที่เจ้าพนักงานเห็นสมควร

8.เงินเดือน เงินสงเคราะห์
ของลูกจ้าง คนงาน
ไม่เกิน 20,000 บาท/เดือน
*หรือตามจำนวนที่เจ้าพนักงานเห็นสมควร

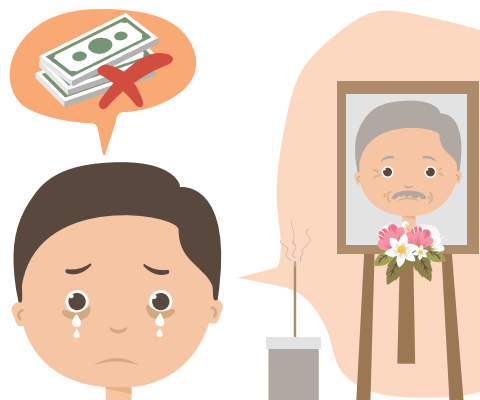

9.เงินชดเชย
รายได้ของคนทั่วไป
จำนวนไม่เกิน 3 แสน

*หรือตามจำนวนที่เจ้าพนักงานเห็นสมควร

10.เงินฌาปนกิจสงเคราะห์
ที่ได้รับจากการตายของบุคคลอื่น
*หรือตามจำนวนที่เจ้าพนักงานเห็นสมควร

ลูกหนี้ร่วม

หมายถึง

การที่บุคคลหลายคนผูกพันตนเป็นหนี้ร่วมกัน โดยทุกคนต่างต้องร่วมรับผิดชอบหนี้ต่อเจ้าหนี้ จนกว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้โดยสิ้นเชิง

ตัวอย่าง

นางน้อยและนางนีนีร่วมกันไปกู้เงิน
ของนายหน้

นายหน้จะฟ้องนางน้อยคนเดียว
ให้รับผิดชอบหนี้ดังกล่าวได้

หรือจะฟ้องทั้งนางน้อยและนางนีนี
ให้รับผิดชอบใช้เงินร่วมกันก็ได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 291 กล่าวว่า “ลูกหนี้ร่วม เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ร่วมคนใดคนหนึ่งจากบรรดาลูกหนี้ร่วมชำระหนี้ทั้งหมดแต่เพียงคนเดียวก็ได้ หรือเลือกให้แต่ละคนชำระหนี้แต่เพียงบางส่วนก็ได้ แต่ตราบใดที่หนี้ยังไม่ถูกชำระหนี้ทั้งหมดโดยสิ้นเชิง ลูกหนี้ร่วมทั้งหมดยังคงต้องร่วมกันรับผิดชอบหนี้ต่อเจ้าหนี้”

ก็คือ ลูกหนี้ร่วม หมายถึง บุคคลหลายคนมีหน้าที่ร่วมกันที่จะต้องรับผิดชอบชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้ จนกว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้โดยสิ้นเชิงและเกิดขึ้นได้ โดยนิติกรรมสัญญาและโดยบทบัญญัติของกฎหมาย การที่ลูกหนี้ร่วมคนหนึ่งชำระหนี้ย่อมเป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้คนอื่นด้วย (การชำระหนี้ให้นั้น รวมถึงทำอะไรบางอย่างแทนการชำระหนี้ วางทรัพย์สินแทนการชำระหนี้และการหักกลบลบหนี้)

หากลูกหนี้ร่วมคนหนึ่งมีสิทธิเรียกร้องอะไร ลูกหนี้คนอื่น ๆ จะเอาสิทธินั้นไปใช้หักกลบลบหนี้ไม่ได้ การที่เจ้าหนี้ปลดหนี้ให้แก่ลูกหนี้ร่วมคนหนึ่ง ย่อมเป็นประโยชน์แก่ลูกหนี้คนอื่น ๆ เพียงส่วนของลูกหนี้ที่เจ้าหนี้ได้ปลดให้ เว้นแต่จะได้ตกลงกันเป็นอย่างอื่น

การผิดนัดของเจ้าหนี้ต่อลูกหนี้ร่วมคนหนึ่ง ย่อมเป็นคุณแก่ลูกหนี้คนอื่น ๆ ด้วยระหว่างลูกหนี้ร่วมด้วยกัน ต่างคนต่างต้องรับผิดชอบเป็นส่วนเท่า ๆ กัน เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ถ้าลูกหนี้ร่วมคนหนึ่งจะต้องชำระหนี้ แต่กลับไม่สามารถชำระได้ หรือชำระได้เพียงบางส่วนเท่านั้น (เช่น ลูกหนี้ร่วมคนดังกล่าวนั้นล้มละลาย) หนี้ยังขาดจำนวนอยู่เท่าไร ลูกหนี้คนอื่น ๆ ก็ต้องรับใช้ แต่ถ้าลูกหนี้ร่วมคนหนึ่งใดเจ้าหนี้ได้ปลดให้หลุดพ้นจากหนี้ร่วมกันนั้น ส่วนที่ลูกหนี้คนนั้นจะพึงต้องชำระหนี้ตกเป็นพับแก่เจ้าหนี้ไป

รับช่วงสิทธิ

หมายถึง

การที่สิทธิเรียกร้องได้เปลี่ยนมือจากเจ้าหนี้คนเดิมไปยังเจ้าหนี้คนใหม่ โดยผลของกฎหมาย

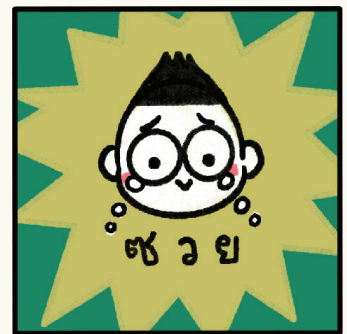
ตัวอย่าง

นายธนาคารได้กู้เงินนายกอบ
เจ้าหนี้ เป็นเงินจำนวน 500,000 บาท

ต่อมานายธนาคารไม่ชำระหนี้เงิน
กู้ให้แก่กอบ นายกอบในฐานะ
ผู้ค้าประกันจึงเข้าชำระหนี้แทน

นายกอบผู้ค้าประกันจึงรับช่วงสิทธิของ
นายธนาคารเจ้าหนี้เงินกู้ตามสัญญาเข้ามา
ฟ้องให้นายธนาคารชำระหนี้ได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 226 วรรคหนึ่ง กล่าวว่า "บุคคลผู้รับช่วงสิทธิของเจ้าหนี้ ชอบที่จะใช้สิทธิทั้งหลาย บรรดาที่เจ้าหนี้มีอยู่โดยมูลหนี้ รวมทั้งประกันแห่งหนี้นั้นได้ในนามของตนเอง"

รับช่วงสิทธิ หมายถึง กรณีที่สิทธิเรียกร้องเปลี่ยนมือจากเจ้าหนี้ไปยังบุคคลอื่นหรือบุคคลภายนอกโดยผลของกฎหมาย ทำให้บุคคลนั้นเข้ามาใช้สิทธิเรียกร้องในมูลหนี้นั้นได้ในนามของตนเอง

ลักษณะทั่วไปของการรับช่วงสิทธิเป็นอย่างไร

(1) รับช่วงสิทธิเกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย มาตรา 229 บัญญัติว่า "การรับช่วงสิทธิย่อมมีขึ้นด้วยอำนาจกฎหมาย" การรับช่วงสิทธิต้องเกิดขึ้นโดยผลของกฎหมายเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงว่าคู่กรณีประสงค์จะให้ผลตามนั้นหรือไม่ กรณีไม่ใช่ เป็นเรื่องที่เกิดจากเจตนาของคู่สัญญา

(2) รับช่วงสิทธิมีจำกัดอยู่เฉพาะที่กฎหมายกำหนดไว้ คือต้องเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้รับช่วงสิทธิได้เท่านั้น

(3) รับช่วงสิทธิเกิดขึ้นจากการชำระหนี้ของผู้มีส่วนได้เสียผู้มีส่วนได้เสีย หมายถึงผู้ที่มีส่วนได้เสียตามกฎหมาย ในอันที่จะเข้าไปชำระหนี้ กล่าวคือ การไม่ชำระหนี้จะมีผลทางกฎหมายกระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือผลประโยชน์ของเขา

(4) รับช่วงสิทธิมีผลให้ผู้ชำระหนี้เข้าสวมสิทธิของผู้ชำระหนี้เมื่อมีการชำระหนี้โดยผู้มีส่วนได้เสียแล้ว โดยผลของกฎหมายทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีอยู่เหนือลูกหนี้ตกมาเป็นสิทธิเรียกร้องของผู้ชำระหนี้หรือผู้ชำระหนี้เข้าสวมสิทธิของเจ้าหนี้มีฐานะเหมือนเป็นเจ้าหนี้คนใหม่

จำนอง

หมายถึง

การที่ "ผู้จำนอง" เอาอสังหาริมทรัพย์ของตนไปจดทะเบียนไว้กับ "ผู้รับจำนอง" เพื่อเป็นหลักประกันในการชำระหนี้
ทั้งนี้ โดยผู้จำนองไม่ต้องส่งมอบที่ดินหรือทรัพย์สินดังกล่าวนั้นให้แก่ผู้รับจำนอง

ตัวอย่าง

ผู้ต้องการกู้เงินสด 100,000 บาท
แต่ในการกู้จำเป็นต้องมีหลักประกัน
ว่าผู้จะชำระหนี้

หลักประกันในการชำระหนี้ นั้น จะเป็น
เงินสด หรือ อสังหาริมทรัพย์ก็ได้
และผู้ก็มีที่ดินอยู่ 1 ไร่ พอดี

ผู้จึงนำที่ดินไปจดทะเบียน 'จำนอง'
ต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นประกันในการ
ชำระหนี้ของตน

จำนอง คือ การที่เราใช้อสังหาริมทรัพย์วางไว้เป็นหลักประกันในการชำระหนี้ กับธนาคารหรือนายทุนหรือบุคคลทั่วไป โดยจะไปไถ่คืนตามระยะเวลาที่กำหนดทรัพย์สินที่สามารถใช้จำนองได้ เช่น

อสังหาริมทรัพย์ : 1. ที่ดินที่มีโฉนด/ที่ดินที่ไม่มีโฉนด 2. บ้านหรือสิ่งปลูกสร้าง

สังหาริมทรัพย์ : 3. สัตว์พาหนะ 4. เรือกำปั่น ต้องมีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟหรือเรือยนต์ มีระวางตั้งแต่ 5 ตันขึ้นไป 5. เครื่องจักร 6. แพล

หลักเกณฑ์การจำนอง

1. ผู้จำนองต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิในทรัพย์สินที่จะจำนอง
2. สัญญาจำนองต้องทำเป็นหนังสือและนำไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
3. ต้องไปจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจรับจดทะเบียนจำนองตามกฎหมาย

สิทธิของผู้รับจำนอง

1. ผู้รับจำนองมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากทรัพย์สินที่จำนอง
2. ผู้รับจำนองยังมีสิทธิที่จะเรียกเอาทรัพย์สินที่จำนองนั้นหลุดเป็นกรรมสิทธิของตนได้หากเข้าเงื่อนไข
3. ถ้าเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองออกขายตลาดใช้หนี้ได้เงินจำนวนสุทธิน้อยกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระลูกหนี้ ไม่ต้องรับผิดชอบ
4. หากมีการบังคับจำนองได้เงินสุทธิต่ำกว่าเงินที่ค้างชำระหนี้คืนให้แก่ผู้รับจำนองถ้าเหลือก็ให้คืนแก่ผู้จำนอง

สินไถ่

หมายถึง

เงินที่ผู้ขายฝากจะต้องชำระแก่ผู้ซื้อฝากเพื่อไถ่เอาทรัพย์สินที่ขายฝากคืน และสินไถ่ต้องเป็นเงินเสมอ

ตัวอย่าง

ก. จดทะเบียนขายฝากที่ดินไว้กับ ข. ในราคา 1 ล้านบาท กำหนดไถ่คืน 1 ปี
ค่าสินไถ่ 1,150,000 บาท

การกำหนดค่าสินไถ่ จะต้องไม่เกิน
ราคาขายฝาก รวมกับ ค่าตอบแทน
อัตราร้อยละ 15 ต่อปี

เมื่อครบกำหนดไถ่คืน ก. จึงนำเงิน
1 ล้านบาท รวมกับ ค่าตอบแทน
150,000 บาท มาไถ่ที่ดินคืน

ถ้าไม่ได้กำหนดค่าสินไถ่กันไว้แต่แรก ก็ให้ไถ่คืนตามราคาขายฝาก

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 499 กล่าวว่า สินไถ่นั้น ถ้าไม่ได้กำหนดกันไว้ว่าเท่าใดไซ้ ท่านให้ไถ่ตามราคาขายฝาก ถ้าปรากฏในเวลาไถ่ว่าสินไถ่ หรือราคาขายฝากที่กำหนดไว้สูงกว่า ราคาขายฝากที่แท้จริงเกินอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ให้ไถ่ได้ตามราคาขายฝากที่แท้จริงรวมประโยชน์ตอบแทนร้อยละ 15 ต่อปี

ดังนั้น สินไถ่ = ราคาขายฝาก + ค่าตอบแทน โดยค่าสินไถ่นี้ จะต้องไม่เกินอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของราคาขายฝากที่แท้จริง

การทำสัญญา “ขายฝาก” สัญญาซึ่งกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน จะตกไปเป็นของผู้ซื้อฝากทันที แต่มีข้อตกลงว่าผู้ขายฝากอาจไถ่ ทรัพย์สินนั้นคืนได้ภายในเวลาที่กำหนดภายในเวลาที่กำหนดนั้น หากผู้ขายฝากต้องการไถ่ทรัพย์สินคืน ก็ต้องมอบ ‘สินไถ่’ ให้กับผู้ซื้อฝาก จึงจะได้รับสินทรัพย์นั้นคืน

ตัวอย่าง ก. จดทะเบียนขายฝากที่ดินไว้กับ ข. ในราคา 1 ล้านบาท กำหนดไถ่คืน 1 ปี ค่าสินไถ่ 1,150,000 บาท เมื่อครบกำหนดไถ่คืน ก. จึงนำเงินสินไถ่ ซึ่งแจกแจงออกมาได้เป็น ราคาขายฝากที่แท้จริง 1 ล้านบาท รวมกับค่าตอบแทน 150,000 บาท มาไถ่ที่ดินคืน

ขายฝาก

ที่ดินเกษตร ที่อยู่อาศัย

อย่างไร? ปลอดภัย ไม่โดนโกง

วิธีทำสัญญาขายฝากให้ถูกต้อง

ต้องทำเป็นหนังสือสัญญา และจดทะเบียนต่อเจ้าหน้าที่

ทำสัญญาแล้วกรรมสิทธิ์ เป็นของผู้ซื้อทันที จนกว่าผู้ขายฝากจะไถ่คืน

ระบุชื่อและที่อยู่ คู่สัญญา

กำหนดวันที่ขายฝากและ วันครบกำหนดไถ่คืน (ไม่ต่ำกว่า 1 ปีและไม่เกิน 10 ปี)

ระบุว่าเป็นที่ดิน เกษตรกรรม หรือที่อยู่อาศัย

กำหนดราคายขายฝาก และจำนวนเงินไถ่คืน (สูงกว่าราคายขายฝากได้ แต่ดอกเบี้ย ไม่เกิน 15% ต่อปี)

วิธีไถ่ทรัพย์สินที่ขายฝากคืนในเวลาที่กำหนด

ผู้ซื้อฝากต้องทำหนังสือแจ้งผู้ขายฝาก ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ

วันครบกำหนดไถ่คืน

จำนวนเงินที่ต้องไถ่คืน

สถานที่ไถ่คืน

ผู้รับไถ่คืน

แจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน

จ่ายค่าไถ่ทรัพย์สินคืน

ไถ่กับใครได้บ้าง?

ผู้ซื้อฝาก

ทายาท (กรณีผู้ซื้อตาย)

ผู้รับโอนทรัพย์สินที่ขายฝาก

ใครไถ่ได้บ้าง??

ผู้ขายฝาก ทายาท

ผู้รับโอนสิทธิ์ทางนิติกรรมสัญญา

สามารถขายเวลาไถ่กี่ครั้งก็ได้ แต่รวมแล้วห้ามเกิน 10 ปี (ต้องยินยอมทั้งคู่)

วางทรัพย์สินที่หน่วยงานรัฐ

เมื่อมีเหตุจำเป็น ทำให้ไถ่กับผู้ซื้อฝากไม่ได้

ภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันครบกำหนดไถ่คืน หรือ เหตุที่ทำให้ไม่อาจใช้สิทธิไถ่ได้สิ้นสุดลง

- 1 สำนักงานบังคับคดีทั่วประเทศ
- 2 สำนักงานที่ดินจังหวัดทั่วประเทศ
- 3 สำนักงานที่ดินที่รับผิดชอบการขายฝาก

ผลของการทำสัญญาขายฝาก

ผู้ซื้อฝาก

ได้กรรมสิทธิ์ทันที จนกว่าผู้ขายฝากจะมาไถ่คืน

ผู้ขายฝาก

ยังใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินได้ จนกว่าจะหมดเวลาไถ่คืน

ผู้อื่นที่ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ขายฝาก เช่น ผู้ขายฝากให้ผู้อื่นเช่าที่ดินทำไร่

ก่อน ทำสัญญาขายฝาก ค่าเช่าเป็นของผู้ขายฝาก

หลัง ทำสัญญาขายฝากต้องตกลงกันให้ค่าตอบแทนเป็นของใคร ถ้าไม่ได้ตกลงกันค่าตอบแทนเป็นของผู้ซื้อฝาก

ไถ่คืนไม่ทันเวลาที่สัญญากำหนด

ต้องส่งมอบทรัพย์สินตามสภาพที่เป็นอยู่

ผลผลิตจากการเกษตรต้องงนย้ายภายใน 6 เดือน

สำนักงานกิจการยุติธรรม

@weareoja

พ.ร.บ.คุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดิน เพื่อเกษตรกรหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ.2562

กฎหมายนํารั : 88

ซื้อ-ขายที่ดิน !! ต้องรู้ !!

ประเภทเอกสารสิทธิ์ที่ดิน

ไม่เสียรู้! ไม่โดนหลอก! ไม่โดนโกง!

• ประเภทของเอกสารที่ดิน •

ซื้อ ขาย โอน จำนอง

ได้

น.ส.3 ก.

หนังสือรับรองการทำประโยชน์
มีระยะเวลา
รูปถ่ายทางอากาศ

น.ส.3

หนังสือรับรองการทำประโยชน์
ไม่มีระยะเวลา
รูปถ่ายทางอากาศ

น.ส.4
(โฉนดที่ดิน)

ซื้อ ขาย โอน
(ยกเว้นเป็นมรดก)

ไม่ได้

ส.ป.ก. 4-01

เอกสารให้เจ้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน
ในการทำเกษตรกรรมเท่านั้น

น.ส.2

เอกสารสิทธิ์ที่ดินในจอง

ภ.บ.ก. 5

ใบชำระภาษีบำรุงท้องที่

สทก.

สิทธิครอบครองทำประโยชน์

ตราครุฑสีแดง

ซื้อ ขาย โอน จำนอง

ได้

โฉนดที่ดิน (น.ส.4)

หากมีโฉนดไว้ครอบครอง
ถือว่ามียกรรมสิทธิ์ 100%

✓ซื้อ-ขาย ✓โอน ✓จำนอง ✓ค้ำประกัน

ผู้ซื้อ-ขาย ต้องจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์
ต่อหน้าพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่สำนักงานที่ดิน

“ เท่านั้น ”

“ระวัง!!”

สิทธิ์อาจหมดลงเมื่อ...

ถูกผู้อื่นแย่งครอบครอง 10 ปี

ตราครุฑสีเขียว

ซื้อ ขาย โอน จำนอง

ได้

ที่ดิน น.ส.3 ก.

✓ มีระยะทางรูปถ่ายทางอากาศชัดเจน

หนังสือรับรองการทำประโยชน์
(สิทธิครอบครองทำประโยชน์)

“ ไม่ใช่โฉนด ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ ”

แต่สามารถซื้อขาย โอน จำนองธนาคารได้

เมื่อมีการสอบเขตชัดเจนแล้วสามารถนำหลักฐานไปขอออกโฉนดได้

ออกได้ทันที ไม่ต้องรอ 30 วัน

ระวัง!!

สิทธิ์อาจหมดลงเมื่อ... ถูกผู้อื่นแย่งครอบครอง 1 ปี

สำนักงานกิจการยุติธรรม

@WEAREOJA

ติดต่อกรมที่ดิน 021415555

ซื้อ ขาย โอน
(ยกเว้นเป็นมรดก)

ไม่ได้

ใบจอง น.ส. 2

อนุญาตให้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินชั่วคราว

ต้องเริ่มทำประโยชน์ภายใน **6** เดือน
(หลังราชการออกใบจองให้)

ต้องใช้ประโยชน์ให้เสร็จภายใน **3** ปี
(หลังได้ใบจอง)

ต้องใช้ประโยชน์มากกว่า **75%** ของที่ดิน

โอนไม่ได้ เป็นมรดกได้

สามารถนำใบจองไปขอ น.ส.3/น.ส.3ก./จ.
หรือ โฉนดที่ดิน ได้ แต่บังคับห้ามโอน

ตราครุฑสีดำ

ซื้อ ขาย โอน จำนวน

ได้

ที่ดิน น.ส.3

✗ ไม่มีระวางรูปถ่ายทางอากาศชัดเจน

หนังสือรับรองการทำประโยชน์
(สิทธิครอบครองทำประโยชน์)

“ ไม่ใช่โฉนด ยังไม่มีกรรมสิทธิ์ ”

แต่สามารถซื้อขาย โอน จำนองธนาคารได้

เมื่อมีการสอบเขตชัดเจนแล้วสามารถนำหลักฐานไปขอออกโฉนดได้

เจ้าหน้าที่มาทำการรังวัด > ติดประกาศ 30 วัน > หากไม่มีใครคัดค้านจึงจะทำเรื่องออกโฉนดได้

ระวัง!! สิทธิอาจหมดลงเมื่อ... ถูกผู้อื่นแย่งครอบครอง 1 ปี

ตราครุฑสีแดงหรือสีน้ำเงิน

ซื้อ ขาย โอน
(ยกเว้นเป็นมรดก)

ไม่ได้

ที่ดิน ส.ป.ก. 4-01

เอกสารสิทธิให้เจ้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ในการทำเกษตรกรรมเท่านั้น

“ ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ”

แต่โอนได้ แบ่งแยกได้ เป็นมรดกตกทอดได้
(ตามเงื่อนไขรัฐ)

คุณสมบัติ

- มีฐานะยากจน
- ครอบครองได้ครอบครองละไม่เกิน **50** ไร่
- ไม่ใช่แล้วต้องคืนรัฐ ผลิตเงื่อนไขรัฐยึดคืน

อาจมีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการใช้งานและการครอบครองที่ดิน

สำนักงานกิจการยุติธรรม

@WEAREOJA

ติดต่อกรมที่ดิน 021415555

ที่ดิน ภ.บ.ท.5 ในชาระภาษีบำรุงท้องที่

ซื้อ ขาย โอน
(ยกเว้นเป็นมรดก)

ไม่ได้

“ไม่ใช่เอกสารสิทธิ์
แสดงการครอบครองที่ดิน”

มักเป็นลักษณะของการอยู่อาศัย

เจ้าของที่ดินคือ ‘รัฐ’

✕ ไม่สามารถ ซื้อ-ขาย / โอนสิทธิ์ได้ ✕

สิทธิ์ทำกินในที่ดิน สทก.

ซื้อ ขาย โอน
(ยกเว้นเป็นมรดก)

ไม่ได้

สิทธิ์ทำกินในพื้นที่เขตป่าไม้ “กรมป่าไม้” ออกให้

✕ ไม่สามารถ ✕
ซื้อ-ขาย/โอนสิทธิ์

แต่ตกทอดเป็นมรดกเพื่อทำการเกษตรได้

หากปล่อยรกร้างติดต่อกัน 2 ปี
กรมป่าไม้ ยึดคืน ได้ทันที

เอกสารเกี่ยวกับที่ดินอื่นๆ

สค.1
(ปัจจุบันไม่มีแล้ว)

เอกสาร แจ้งการครอบครองที่ดิน

ที่ดิน
น.ค.3

หนังสือแสดงการทำประโยชน์

ออกโดย ‘กรมประชาสงเคราะห์’ เป็นการจัดที่ดินในรูปแบบนิคมสหกรณ์ เพื่อการครองชีพ

ที่ดิน
น.ส.5

ใบไต่สวน

หนังสือแสดง “การสอบสวน” เพื่อออกโฉนดที่ดิน

สำนักงานกิจการยุติธรรม

@WEAREOJA

ติดต่อกรมที่ดิน 021415555

ซื้อรถต้องรู้!

สัญญาเช่าซื้อรถยนต์และจักรยานยนต์

✓ ข้อสัญญา ✓ ดอกเบี้ย ✓ ส่วนลด

สัญญาเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ผู้ให้เช่า (สถาบันทางการเงิน) นำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ของตนไปบุคคลธรรมดา (ผู้เช่า) ไปใช้ประโยชน์ และให้คำมั่นว่าจะขายรถฯ ให้ผู้เช่าหรือให้รถฯ ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้เช่า เมื่อชำระเงินค่าเช่าซื้อเป็นงวดจนครบถ้วนตามที่ตกลงในสัญญาเช่าซื้อ

“รถยนต์”

รถยนต์นั่งส่วนบุคคลหรือรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่ใช้ส่วนตัวเท่านั้น ไม่นำไปใช้ในการขนส่งเพื่อการค้า/ธุรกิจของตนเอง/เพื่อสินค้า

“รถจักรยานยนต์”

รถที่เดินด้วยกำลังเครื่องยนต์หรือกำลังไฟฟ้า และมีล้อไม่เกิน 2 ล้อ ถ้ามีพ่วงข้างมีล้อเพิ่มไม่เกิน 1 ล้อ และติดเครื่องยนต์เพื่อใช้ส่วนตัวเท่านั้น ไม่นำไปใช้ขนส่งเพื่อการค้า/ธุรกิจของตนเอง/เพื่อสินค้า

ผู้เช่าซื้อ “เสียดอกเบี้ย”

“ลดต้นลดดอก” จากเงินต้นคงเหลือแต่ละงวด

ต้องไม่เกินเพดานสูงสุดที่กฎหมายกำหนด ตาม “กลไกตลาด” โดยคำนวณเป็นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงต่อไป

รถยนต์ใหม่
ต้องไม่เกิน **10%** ต่อปี

รถยนต์ใช้แล้ว
ต้องไม่เกิน **15%** ต่อปี

รถจักรยานยนต์
ต้องไม่เกิน **23%** ต่อปี

คณะกรรมการว่าด้วยสัญญาอาจปรับเปลี่ยนให้ลดลงหรือเพิ่มขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศในทุก 3 ปี

ผู้เช่าซื้อ “ปิดบัญชี” ชำระค่างวดที่เหลือทั้งหมด

ก่อนครบกำหนดสัญญา ต้องได้ “ส่วนลด”

ชำระค่างวดมาแล้ว

ไม่เกิน 1 ใน 3 ของค่างวด

ส่วนลดไม่น้อยกว่า **60%**

ของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

ชำระค่างวดมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 แต่ไม่เกิน 2 ใน 3 ของค่างวด

ส่วนลดไม่น้อยกว่า **70%**

ของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

ชำระค่างวดมาแล้ว

เกินกว่า 2 ใน 3 ของค่างวด

ได้รับส่วนลดทั้งหมด

ของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

100%

* สัญญาเช่าซื้อรถฯ ที่ทำไว้ก่อนวันที่ 10 ม.ค. 2565 ให้ใช้บังคับต่อไป แต่จะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ให้ผู้เช่าซื้อและผู้ให้เช่าข้อตกลงกัน

ผ่อนรถต่อไม่ไหว? ควรไปต่อหรือพอแค่นี้?

การค้างชำระค่างวดรถ 3 งวดติดกัน และได้รับหนังสือแจ้งจากไฟแนนซ์ให้ชำระค่างวดที่ค้างไว้ อย่างน้อย 30 วัน (รวมเวลาประมาณ 4 เดือน ก่อนถูกยึดรถ)

3 ทางเลือกก่อนรถถูกยึด

1 ปรับโครงสร้างหนี้
ขอปรับลดค่างวด ยืดเวลา
การผ่อนชำระ หรือผ่อนชำระ
แบบขั้นบันได

2 รีไฟแนนซ์ใหม่
ขอสินเชื่อก้อนใหม่มาจ่ายคืนก้อนเดิม
หรือลดดอกเบี้ยให้ต่ำลง ยืดระยะเวลา
ให้นานขึ้น

3 เปลี่ยนสัญญาผู้เช่าซื้อ
โอนสิทธิ์หรือการเปลี่ยนสัญญารถให้ผู้เช่ามาเป็น
ผู้เช่าซื้อรถแทน โดยผู้เช่าซื้อคนใหม่จะเข้ามาเป็น
คู่สัญญาโดยตรง รับหน้าที่ผ่อนชำระค่างวด
เช่าซื้อ ครอบครองและใช้รถที่เช่าซื้อ

ถ้าไม่ชำระค่างวดที่ค้าง ผู้ให้เช่าซื้อจะมีสิทธิ “ส่งหนังสือบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อ” และติดตาม “ยึดรถ” คืนได้

ขั้นตอนติดตาม “ยึดรถ”

กรณี : ไม่นำรถมาคืนไฟแนนซ์

กรณี : ไฟแนนซ์ยึดรถไปแล้ว

1 ไฟแนนซ์ฟ้องคดีแพ่ง

มีหมายศาลให้ผู้เช่าซื้อไปไกล่เกลี่ยในศาล ต้องไปตามวัน เวลา
ที่ศาลระบุในคำฟ้อง เพราะจะมีโอกาสขอผ่อนชำระได้ และขอให้
ศาลลดหนี้ให้ได้

ไม่ได้รับหมายศาล แต่มีหนังสือให้นำเงินไปชำระหนี้และมีคำ
บังคับจากศาลพิพากษาให้นำรถไปคืนหรือชำระราคา รถเช่าซื้อ
ควรขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ เนื่องจากไม่ได้รับหมายศาล

ได้รับหมายศาล แต่ไม่ไปตามที่ศาลนัด จะทำให้เสียสิทธิการเจรจา
หรือไฟแนนซ์อาจเรียกร้องราคาสูงกว่าความเป็นจริงและศาลพิพากษา
ตามไฟแนนซ์ร้องขอ โดยผู้เช่าซื้อไม่ได้ใช้สิทธิคัดค้าน

2 ไฟแนนซ์ฟ้องคดีอาญา

มีความผิดฐานยักยอกทรัพย์ ไฟแนนซ์ฟ้องคดีหรือแจ้งความ
ภายใน 3 เดือน หากมีรถคืนควรรีบคืนทันที เพื่อให้ไฟแนนซ์
ถอนแจ้งความ แต่หากไม่มีรถคืนอาจมีความผิด ต้องติดตาม
หารถให้เจอและแจ้งไฟแนนซ์ให้ยึดรถ หรือเจรจาขอผ่อนจ่าย

ใช้สิทธิ/โอนสิทธิซื้อรถได้

มีหนังสือแจ้งล่วงหน้าให้ผู้เช่าซื้อ
และผู้เช่าประกัน (ถ้ามี) ไม่น้อยกว่า 7 วัน
เพื่อให้ผู้เช่าซื้อใช้สิทธิซื้อ ได้ตามมูลหนี้
ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ

ถ้าผู้เช่าซื้อไม่ใช้สิทธิซื้อ
“ให้ผู้เช่าประกันใช้สิทธิซื้อ”

ผู้เช่าซื้อหรือผู้เช่าประกันโอนสิทธิซื้อ
“ให้บุคคลภายนอกได้”

ได้รับแจ้งวันขายทอดตลาด

มีหนังสือแจ้งให้ผู้เช่าซื้อและผู้เช่าประกัน
ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน ก่อนวัน
ประมูลหรือวันขายทอดตลาด

ห้ามปรับลดราคา
ยกเว้นมีหนังสือแจ้งราคาที่
จะปรับลดให้ทราบก่อน

ห้ามผู้ให้เช่าซื้อเข้าสูราราคา
ในการประมูลหรือขายทอดตลาด

รับคืน/ชดใช้หนี้ส่วนต่าง

ถ้าขายได้ราคากลับกว่ามูลหนี้
ส่วนที่ขาดตามสัญญาเช่าซื้อ
ผู้เช่าซื้อต้อง “คืนเงินส่วนที่เกิน”
ให้แก่ผู้เช่าซื้อ

ถ้าขายได้ราคาน้อยกว่ามูลหนี้
ส่วนที่ขาดตามสัญญาเช่าซื้อ
ผู้เช่าซื้อต้อง “รับผิดชอบส่วนที่ขาด”

ขายตรง

ระวังถูกหลอก... ดูให้ดี

ขายตรงแท้
หรือ
แชร์ลูกโซ่

แชร์ลูกโซ่

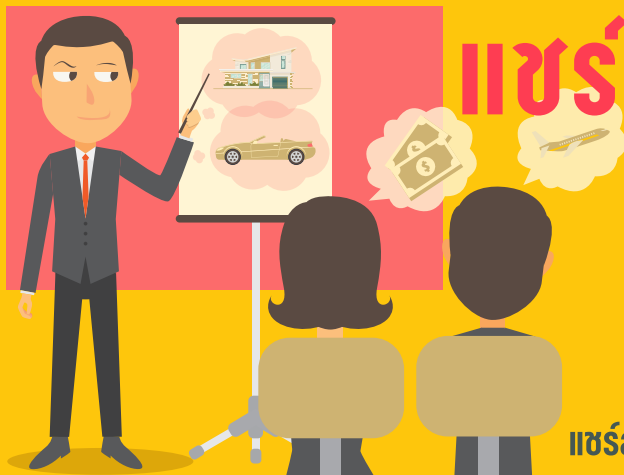
ขายตรงเน้นขายสินค้า

จดทะเบียนประกอบธุรกิจ
มีแผนการ
สินค้าคุณภาพ
สามารถคืน
มีการทำสัญญาชัดเจน

ขายตรง : ธุรกิจถูกกฎหมาย สินค้าได้รับการรับรองจากรัฐ
มีแผนการตลาดที่ได้รับอนุญาต ผลตอบแทนมาจากการขายสินค้า

แชร์ลูกโซ่เน้นระดมทุน

ไม่จดทะเบียนประกอบธุรกิจ
เน้นสร้าง
เก็บค่าสมัคร
บังคับสมาชิก
สินค้าคุณภาพต่ำ

แชร์ลูกโซ่ : ธุรกิจแอบแฝง หลอกลวงประชาชนให้ร่วมลงทุน

รู้ ก่อนขายตรง

ผู้ประกอบการชักชวนให้บุคคลเข้าร่วมเป็นเครือข่าย โดยตกลงว่า
จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนจากการหาผู้เข้าร่วมเครือข่าย ซึ่งคำนวณ
จากจำนวนผู้เข้าร่วมเครือข่ายที่เพิ่มขึ้น

ฝ่าฝืน จำคุกไม่เกิน 5 ปี และปรับไม่เกิน 5 แสนบาท

ผู้ประกอบการไม่ดำเนินการตามแผนการจ่ายค่าตอบแทน
ปรับไม่เกิน 3 แสนบาท

ผู้ประกอบการเรียกเก็บค่าสมาชิกในอัตราที่สูงเกินกำหนด
ฝ่าฝืน จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 5 หมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

แจ้งเบาะแสแชร์ลูกโซ่
สายด่วน DSI : 1202

เสี่ยง ก่อนถูกหลอก(แชร์ลูกโซ่)

ผลตอบแทนสูงในระยะแรก

จ่ายเงินตรงต่อเวลา

ผู้ประกอบการมักอ้างว่าจะนำเงินไปลงทุน

จดทะเบียนขายตรงถูกต้องตามกฎหมาย
แต่ไม่ดำเนินการตามกฎหมาย

ทำธุรกิจหลอกลวงประชาชน เพื่อให้ได้กำไร

ความผิดฐานฉ้อโกงประชาชน

จำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสน หรือทั้งจำทั้งปรับ

6 ข้อ ก่อนเล่นแชร์

แบบไหนเรียกวงแชร์?

สมาชิกวงแชร์

จ่ายเงิน

สมาชิกคนท้ายๆจะได้
ดอกเบี๋ยมากขึ้นเรื่อยๆ

ตัวกลางรวมเงิน

หาผลตอบแทน

รวบรวมผลตอบแทน

ดอกเบี๋ย

เล่นแชร์ต้องห้าม และเล่นแชร์ต้องเช็ค

1. ห้ามนิติบุคคล

เป็นท้าวแชร์
หรือจัดเล่นแชร์

ฝ่าฝืน : ปรับ 1 - 3 เท่า
ของกองกลาง
แต่ละงวดทุกวงแชร์
ไม่น้อยกว่า 200,000 บาท
และให้สั่งหยุดดำเนินการ

2. ห้ามโฆษณา ประกาศชักชวน

ให้ประชาชนทั่วไป
ร่วมเล่นแชร์

ฝ่าฝืน :
ปรับไม่เกิน 50,000 บาท

3. ตั้งวงแชร์ได้ แต่ห้าม...

ห้ามตั้งวงแชร์
เกิน 3 วง

ห้ามมีสมาชิก
ทุกวงรวม
กันเกิน 30 คน

ห้ามมีเงินกองกลาง
ต่อ 1 งวดรวมกัน
เกิน 300,000 บาท

ห้ามท้าวแชร์รับผลประโยชน์อื่น
นอกจากเงินกอง
กลางแชร์เท่านั้น

ฝ่าฝืน : • จำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
• การเล่นแชร์จะตกเป็นโมฆะ ไม่มีผลบังคับตั้งแต่ต้น (ตาม ป.พ.พ. มาตรา 150)
• ท้าวแชร์จะฟ้องเรียกลูกแชร์ให้ชำระค่าแชร์ที่ยังไม่ชำระไม่ได้

4. เช็คข้อมูลของท้าวแชร์ และ สมาชิกร่วมวงแชร์ก่อนเล่น

ชื่อ-นามสกุล ที่อยู่ อาชีพ ฐานะทางการเงิน บัญชีธนาคาร

แชร์แล้วซึ่ง ทำไงดี??

5. ท้าวแชร์หนี...

มีเจตนาท้าวแชร์
และสมัครใจเล่น
แต่บริหารผิดพลาด

หลอกลวง
ตั้งใจฉ้อโกง

ฟ้องแพ่ง
เรียกเงินคืนได้

แจ้งความ
ฟ้องอาญาฐาน “ฉ้อโกง”

เมื่อถูกท้าวแชร์โกง ต้องเตรียม

แคปภาพคำเชิญชวนที่โพสต์
ออนไลน์ของท้าวแชร์

ข้อมูลของท้าวแชร์ เช่น บัตรประชาชน
บัญชีธนาคาร เบอร์โทร ที่อยู่

Statement ยอดที่โอน ให้ตรงกับ
สลิปที่โอนเงินให้ แยกยอดเงินระหว่างเงิน
ส่งแชร์ และเงินที่ได้ดอกในวงแชร์ให้ชัดเจน

6. ลูกแชร์หนี...

ต้องดำเนินการเล่นแชร์ต่อไป

ท้าวแชร์ :

ต้องรับผิดชอบสำรองจ่ายแทน
และฟ้องร้องคดีแพ่งไล่เบี๋ยเงิน
จากลูกแชร์ที่หลบหนี

หรือ

ถ้าตั้งใจจะฉ้อโกง

ตั้งแต่แรก สามารถฟ้องคดีอาญา
ฐาน “ฉ้อโกงทรัพย์”
(ตาม ป.อ. มาตรา 352)

โดนโกงแชร์แจ้งที่ไหน?

สถานีตำรวจ

สายด่วน
1359

ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ
(การเล่นแชร์)

ร้องทุกข์

กองบังคับการปราบปราม
การกระทำความผิดเกี่ยว
กับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
(ความเสียหายเกินกว่า 5 ล้านบาท)

สำนักงานกิจการยุติธรรม

@WEAREOJA

พระราชบัญญัติการเล่นแชร์ พ.ศ. 2534

รู้ก่อนเป็น • เจ้าของนี้ • ลูกหนี้ • ผู้ค้าประกัน • คดีแพ่ง

ไปรดฟัง..

★ สถานี “สาระความรู้ ความบันเทิง” ในกระบวนการยุติธรรม

★ รวมเรื่อง “หนี้” ที่ต้องรู้

You Tube

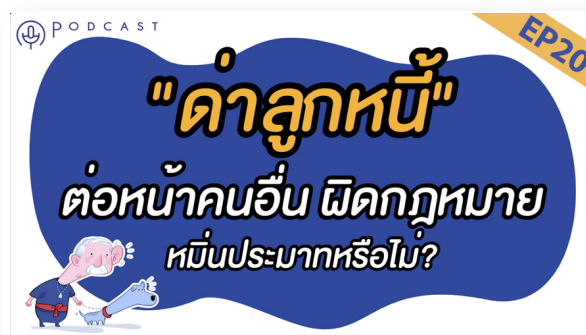
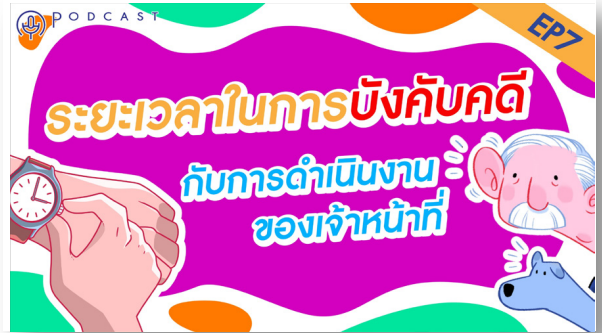

สำนักงานกิจการยุติธรรม

รู้ก่อนเป็น • เจ้านี่ • ลูกหนี้ • ผู้ค้าประกัน • คดีแพ่ง

ก่อนเป็นหนี้

รู้ก่อนเป็น • เจ้าของ • ลูกหนี้ • ผู้ค้าประกัน • คดีแพ่ง

ไปรูดฟัง..

PODCAST

EP17

การไกล่เกลี่ย "คดีแพ่ง"

PODCAST

EP14

ยืมเงินไม่คืน "แจ้งความ" ได้หรือไม่?

PODCAST

EP15

หากได้รับ.. "หมายศาล/หมายคดีแพ่ง" จะต้องทำอะไร?

PODCAST

EP19

"ทวงถามหนี้" อย่างไร.. ไม่ผิดกฎหมาย

PODCAST

EP50

ผู้รับจำนำรถเอารถไปขายต่อ เมื่อผู้จำนำไม่ชำระหนี้ ผิดกฎหมายหรือไม่?

ก่อนเป็นหนี้

PODCAST

EP21

เงินส่วนต่าง-ค่าขาดราคา-ค่าขาดประโยชน์

ตาม "สัญญาเช่าซื้อรถ"

ทวง/ฟ้องร้อง มีอายุความกี่ปี?

PODCAST

EP26

การบอกกล่าวผู้ค้าประกัน

เมื่อลูกหนี้ผิดนัด **ชำระหนี้**

PODCAST

EP28

สามี ไปค้าประกันหนี้

ภรรยา ทำหนังสือยินยอมให้

จะเป็นหนี้ร่วมกันหรือไม่?

PODCAST

EP29

วางเงินซื้อบ้านหรือคอนโด

แล้วไม่สามารถชำระต่อไปได้

จะได้รับเงินที่วางคืนหรือไม่?

PODCAST

EP30

วงแชร์ล้ม หรือมีปัญหา

ลูกแชร์จะอย่างไร?

รู้ก่อนเป็น • เจ้าของ • ลูกหนี้ • ผู้ค้าประกัน • คดีแพ่ง

โปรดฟัง...ก่อนเป็นหนี้

PODCAST

EP38

กู้เงินลงลายมือชื่อไว้
แต่ไม่ได้กรอกรายละเอียด
เจ้าหนี้กรอกรหัสเลขเงินจริง
บังคับได้หรือไม่?

PODCAST

EP41

ผ่อนรถไม่ไหว
เอาไปคืนได้หรือไม่?

PODCAST

EP43

ผู้ค้าประกันตายไป
ก่อนลูกหนี้ผิดนัดชำระ
หนี้

PODCAST

EP44

สรุปดอกเบี้ยเงินกู้
3% หรือ 7.5% ต่อปี?

PODCAST

EP45

"App เงินกู้"
หากทำเรื่องกู้เงินไปแล้ว
ต้องทำอะไร?

ให้ความรู้ "กฎหมาย" เป็นเรื่องใกล้ตัวของทุกคน

ที่ปรึกษา

พ.ต.ท.พงษ์ธร ธัญญสิริ
พ.ต.ท.มนตรี บุญยโยธิน
นายนิทัศน์ แสงวัฒนะ

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

คณะกรรมการตรวจสอบเนื้อหากฎหมายสำนักงานกิจการยุติธรรม

กองบรรณาธิการ

นางสาวปริยาณู จรุงจิต

นางสาวปริยาณู สันติวงศ์
นางสาวนพพร อังธารักษ์
ว่าที่ ร.ต.ธีรพล ชำอวง
นางสาววราลักษณ์ ทองภู
นายธีรเดช งามพจนวงศ์
นางสาวกฤติมา กล้าสันเทียะ

ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการ
พัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการ
นักวิชาการยุติธรรม
นักวิชาการยุติธรรม
นักพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์
นักสร้างสรรค์เนื้อหาความรู้กฎหมาย
และกระบวนการยุติธรรม

กราฟิกดีไซน์

นางสาวชมพูนุช ทองดัม
นายศักดิ์พัฒน์ อนุจันทร์
นางสาวลลิตา คงคาอินทร์

Graphic Designer
นักประชาสัมพันธ์
นักประชาสัมพันธ์

พิมพ์ สิงหาคม 2568 จำนวน 2,500 เล่ม
พิมพ์ที่ บริษัท ธนาเพรส จำกัด Email: tanapress@gmail.com

สงวนลิขสิทธิ์ โดย สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

ห้ามคัดลอกส่วนหนึ่งส่วนใดของสมุดภาพนี้ รวมทั้งดัดแปลง แก้ไขข้อความ รูปภาพ ไม่ว่ารูปแบบหรือวิธีการใด ๆ
ด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ การบันทึก หรือวิธีใดโดยไม่ได้รับอนุญาต

ดำเนินการผลิตโดย

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 9
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0 2141 3666

โครงการผลิตสมุดภาพอินโฟกราฟิกสร้างการรับรู้
ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

✦ ปรัชญาปัญหากฎหมาย สายด่วนกระทรวงยุติธรรม 1111 กด 77 ✦

เปิดอ่านออนไลน์
ฉบับ E-Book

สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ชั้น 9
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ
ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
TEL. 0 2141 3666

ร่วมตอบคำถามประเมินความรู้
ลุ้นรับรางวัล
แสนเลย!!!

กด Like กด ติดตาม ความรู้กฎหมายและกิจกรรมอื่นๆ

